

KURDISTAN PRESS

ROJNAMA HEFTEYÎ • HAFTALIK GAZETE

•Tel; [46] Ø8-29 83 32

•Telex; 131 42

•Telefax; Ø8-29 50 56

SEROKÊ PARTÎ DEMOKRATÎ KURDISTANA IRAQÊ MESUD BARZANÎ

“Emê berxwedanê bikin!”

□ “Di sala 1975’an de em siyasiyen têkçûn, ne eskeriyen! Îro we tişt niye!”

□ “Wê wextê me kesek dost nebûn, hemû dijminên me bûn. Niha ne welê ye!”

□ “Qerara siyasî ya bereyî Kurdistanî ev e ku emê miqawemetê bikin û em teslîmî zora dijmin nabin!”

RÛPEL 6-7

**Eniya
Iraqê tê
damezi-
randin!**

RÛPEL 2

**Rêxistina
parastina
mafê
Kurda
hate
sazkirin!**

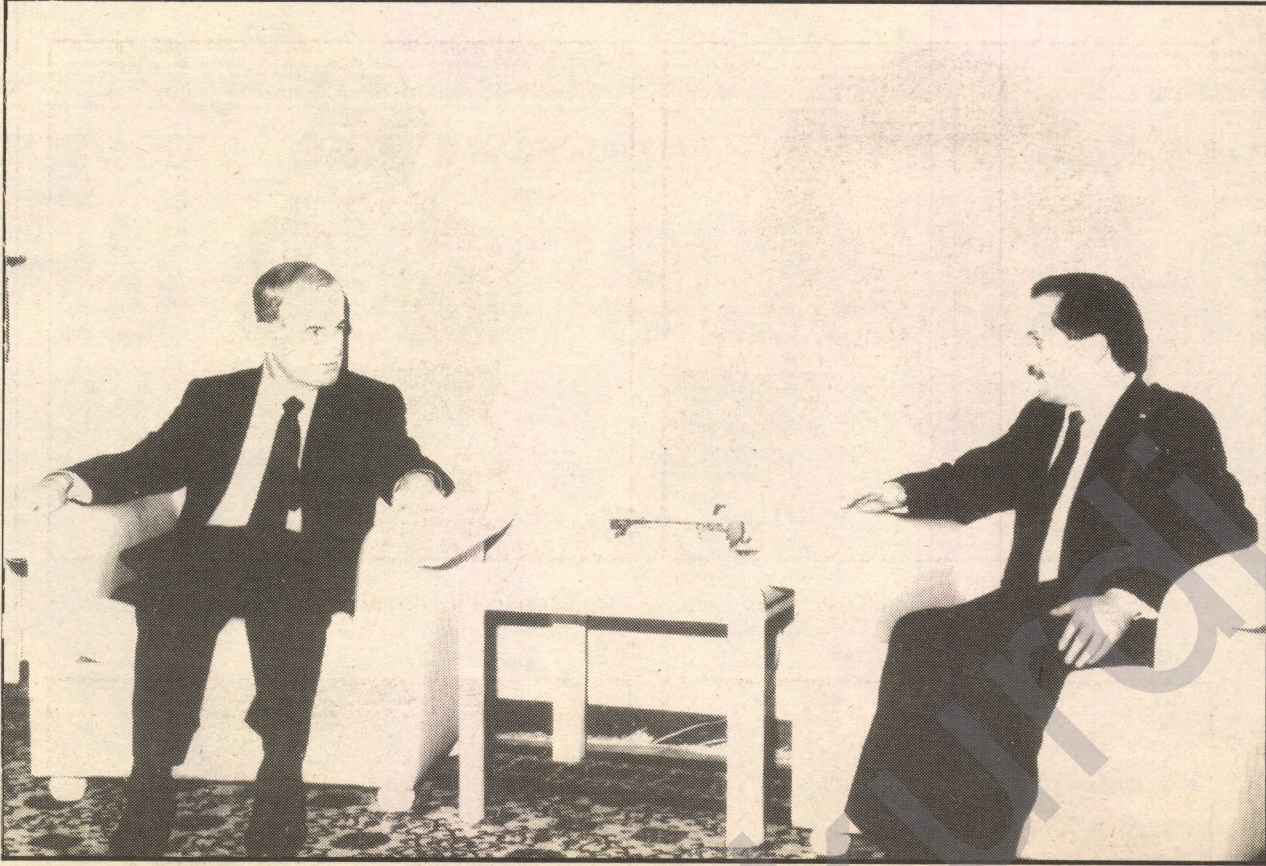
RÛPEL 3

Eniya Iraqê tê damezirandin

Bo xebata damezirandina Eniya Iraqê, Serokê PDK-I Mesud Barzanî serekê hate Şamê. Mesud Barzanî di derheqa vê serdana xwe de li Şamê ji nûçevanê ANK re weha axivî: "Eniya Iraqê ku niha hatiye damezirandin ji hemû hêzên muxalefeta Iraqê pêk te. Û niha hemû kar û barên damezirandina wê teva bûye; bes, tenê daxuyankirina wê maye." Mesud Barzanî gotina xwe weha berdewam kir: "Bi damezirandina Eniyê, wê li dijî Saddam hêzeke gelek bi qewet bê holê û wê ev hêz bibe sedemê ruxandin û alternatîfê Saddam".

Gava nûçevanê ANK jê pirsî, ku di vê Eniyê de kîjan hêz cih digirin û bi taybetî di vê Eniya Iraqê de wê cihê Eniya Kurdistanî û herweha pirs Kurdî çawa be, Serokê PDK-I weha bersiv da: "Di vê Eniyê de, wê Eniya Kurdistanî, hêzên demokrat, îslamî, qewmiya Erebi û hv. cih bigirin. Li aliyê din jî, cihê Eniya Kurdistanî di vê Eniya Iraqê de gelek girîng e. Û kes nikare xebat û xwîna şehîdên Kurd ji bir bike. Ji ber ku ev mafê me yê meşru ye. Ji xwe di bernama vê Eniyê de pirs Kurdî bi awakî vekirî cih digire."

Mesud Barzanî, ji Serokê Dewleta Suriye Hafiz Esad ji bo muxalefeta Iraqê û Kurdistanê alîkarî xwest.

Irak Cephesi Kuruluyor

Irak Cephesi kuruluş çalışmalarına katılmak için Şam'a gelen I-KDP Başkanı Mesud Barzani, Irak Cephesi'nin kuruluş çalışmaları ile ilgili ANK'ya yaptığı açıklamada; tüm Irak muhalefet güçlerinden oluşan Irak Cephesi'nin kuruluş çalışmalarının son aşamasına geldiğini ve yakında Cephe'nin resmen ilan edileceğini açıkladı. Barzani, Cephe'nin, Irak'ta Saddam'ın devrilmesinde önemli bir güç ve alternatif de olacağını sözlerine ekledi.

ANK muhabirinin, kurulacak bu Cephe'de hangi örgütlerin yer alacağını ve özellikle Irak Kürdistanı Cephesi'nin yeni Cephe'deki konumu ve Cephe'nin Kürt sorununa bakış açısı üzerine sorduğu soruya I-KDP lideri M. Barzani şu cevabı verdi: "Irak Cephesi'nde Kürdistanı Cephe'ye üye örgütlerin yanında demokrat, İslami ve milliyetçi Arap güçlerinin tümü yer alacaklardır. Kuşkusuz Kürdistanı Cephe, bu cephede çok önemli bir yere sahiptir. Hiç kimse Kürt halkının şehid kanını, savaşımını yadsıyamaz. Buna sahip çıkmak bizim en meşru hakkımızdır. Ayrıca yeni cephe programı Kürt sorununa çok net bir yaklaşım getirmektedir."

Irak Cephesi programının yakında açıklanması bekleniyor.

Gündem [2]

Kürt hareketinin uluslararası düzeyde kabuledilebilir bir siyasal yapı oluşturması örgütlerin bir araya gelmeleri ile sınırlı bir olay değil elbette.

Kürt hareketinin siyasal taleplerinin uluslararası düzeyde kabuledilebilir talepler olması büyük bir önem taşıyor. Akla uygun, kabuledilebilir talepler, esas olarak Kürdistan üzerindeki statükonun devamını gerektiren taleplerdir. Gerek Batı Avrupa ülkeleri için ve gerekse SSCB ve ABD için Kürdistan'ın statükosunu değiştirmeyi öngören talepler, kabuledilebilir talepler değildir.

Bu bağlamda, Kürt hareketini yönlendiren siyasal güçlerin devrimci talepleri ile, uluslararası düzeyin istediği ve öngördüğü talepler birbirini dışlayan taleplerdir.

Bu, Kürt hareketinin ancak devrimle çözülebilir çelişkisi-dir. İran ve Irak devletlerine karşı sürdürülen ve otonomi talebi ile kendini sınırlayan hareketin, yukarıdaki belirlemeye uygun olarak uluslararası düzeyde gündeme gelmesi ve taleplerine uyarlı çözümlere ulaşması mümkündür.

Türkiye'de ise, genellikle marksist literatürü program metinlerinde esas alan siyasetler bulunduğu için, bu siyasetlerin taleplerinin uluslararası düzeyde kabul görmesi henüz mümkün değildir.

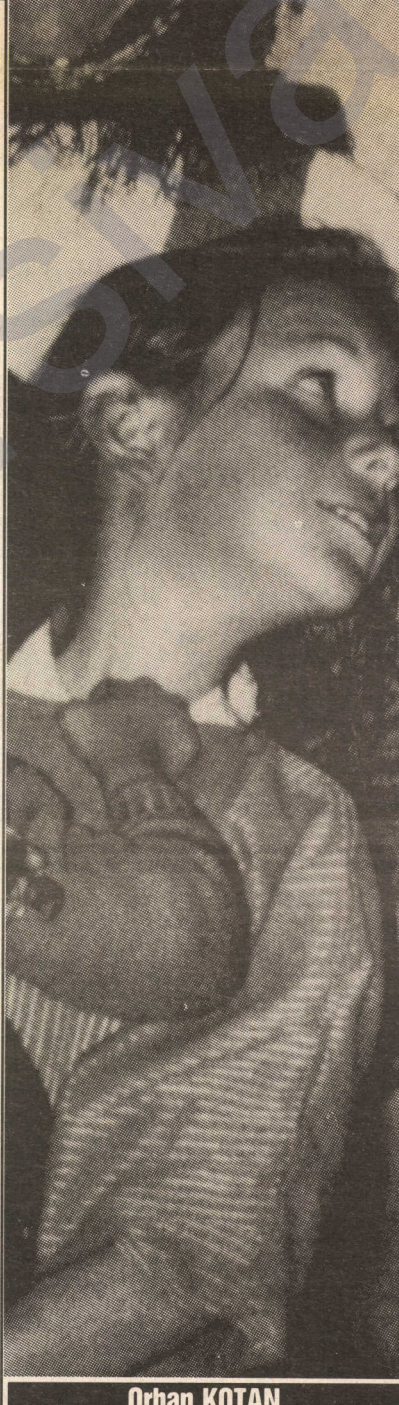
Türkiye'de otonomi isteyen bir siyasal güç yok.

Federasyon ve bağımsız cumhuriyet tezi siyasetlerin temel tezleri durumundadır.

Bunları toparlarsak, Kürt hareketi uluslararası düzeyde kabuledilebilir bir siyasal yapıya nasıl ulaşacaktır? Ortak bir sese, ortak bir dile nasıl ulaşacaktır? Parçalardaki siyasal güçlerin siyasal taleplerinin farklılığı, uluslararası düzeyde ortak bir siyasal yapı oluşturmanın önünde başlı başına bir engel durumundadır. Anlaşıldığı kadarıyla Kürtler üzerindeki baskı ve zulma karşıkamu oyu oluşturma faaliyetleri, ortak çalışmaların merkezini teşkil ediyor.

Avrupa'daki faaliyetlerin mantığını bu eğilim belirliyor. Tehlikeli bir eğilim olduğu söylenemez. Yararlıdır. Ancak, ulusal kurtuluş mücadelesinin diplomasisi bu mantık üzerine inşa edilemez. Bu mantık, kendisini ulusal kurtuluşa bağlı ve bağımlı bir zeminde otaya koyduğu kadar saygıdeğerdir. Tersî, birysel tatminleri ve kendiliğindenciliği ifade eder.

Kürt hareketi uluslararası düzeyde kabul edilebilir bir siyasal yapı oluşturmanın hesabını yapmalıdır. bunun için de, statükonun korunmasını esas alan uzlaşma ve teslimiyet çizgisini değil, cesaretlî bir biçimde devrimle çözülebilir çelişmenin tezlerini ve taleplerini öne çıkarmalıdır.

Orhan KOTAN

Rojev [2]

Cih girtina tevgera Kurdî di saha navnetewî de bi awakî siyasî hebûna wê bête qebûlkirin ne tenê bi kombûna rêxistinane ve girêdayî ye.

Daxwazên siyasî yê tevgera Kurdî ku di saha navnetewî de bîn qebûlkirin gelek girîng e. Daxwazên rasyonel ku ihtimalla qebûlkirina wan heye, di bingeha xwe de berdewamiya statuya mewcud li ser Kurdistanê pêwîst dibînin. Ew daxwazên ku statuya Kurdistanê didin guhertin, çî jî aliyê welatên Ewropa yê rojawa ve be, çî jî aliyê yekîtîya Sovyet û Amerika ve be, ne daxwazên bîn qebûlkirinê ne. Ji ber vê yekê ew daxwazên şoreşgerî yê hêzên siyasî ku naveroka tevgera Kurdî pêk tîne û daxwaz û helên navnetewî li hev nakin.

Ev nakokîya tevgera Kurdî tenê dikare bi şoreşekî bê helkirin.

Tevgerên ku li dijî Îran û Iraqê tédikoşin û xwe bi daxwazên otonomî ve girêdane, li gor van daxwuyaniyên jorê mimkine li ser saha navnetewî de bîn rojevê û li gor daxwazên wan helkirinek çêbe. Hêzên Kurdistanî Tirkîye jî ber ku bi awakî giştî literatûra marksîst wek dîtinên bingeîn di programên xwe de qebûl kirine, di saha navnetewî de qebûlkirina daxwaza wan jî niha ne mimkin e. Li Tirkîye hêzek siyasî ku daxwaza otonomiyê bike tune ye. Têza federasyonê, yan jî komarek serbixwe bûne tîzên bingeîn ya siyasetên Kurdistanî Bakur.

Ger mirov vê yekê berhev bike, tevgera Kurdî di saha navnetewî de wê cihê xwe yê siyasî û berbiçav çawa çêke? Wê çawa bigihe yek deng û zimanî? Cûdabûna daxwazên hêzên siyasî di perçeyên Kurdistanê de dibe astenge mezîn ku li ser saha navnetewî de hêzên Kurdî bibin hebûnek siya ya mişterek. Wek tê xwuyakirin kar û barên pêkanîna raya giştî li pêşberî zordarî û zilma ku li Kurdan tîn kirin, dibe navenda xebata mişterek. Ev mêyildarî mantiqa kar û barên li Ewropa dişekilîne. Mirov nikare bêje ev dîtineke tahlûke ye. Fêda xwe jî heye. Lê belê çênabe ku diplomasîya tîkoşîna rizgariya netewî li ser vê mantiqê bê avakirin. Ev mantiq gava ku xwe li ser zemîne tîkoşîna rizgariya netewî bîne holê û ihtîrama wê bigire dibe mêylek bi rûmet. Bi eksê wê, tenê tatminkirina şexsî û tîkilhevîyê îfade dike.

Tevgera Kurdî, divê hesabê pêkanîna hebûna xwe ya siyasî ku di saha navnetewî de bê qebûlkirin, bike. Bo vê çendê divê ew ne rêya ku teslimîyetê qebûl dike û herweha statuyê wek xwe dihêle biparêze. Divê tevgera Kurdî bê tirs û bê şik daxwaziya vê nakokîyê ku tenê dikare bi şoreşê hel bibe derxîne pêş.

Ji bo parastina mafê Kurdan li Swêd Komiteyek hate damezirandin

Berê çend heftan li Parlamento ya Swêdê civînek çêbû. Di vî civînê de ji her partiyek parlemonek beşdar bû. Dîsa hinek şexsiyeten Swêdî yên binavûdeng jî di civînê de hazir bûn. Piştê civînê, Komita Parastina Mafê Kurdan hat damezrandin.

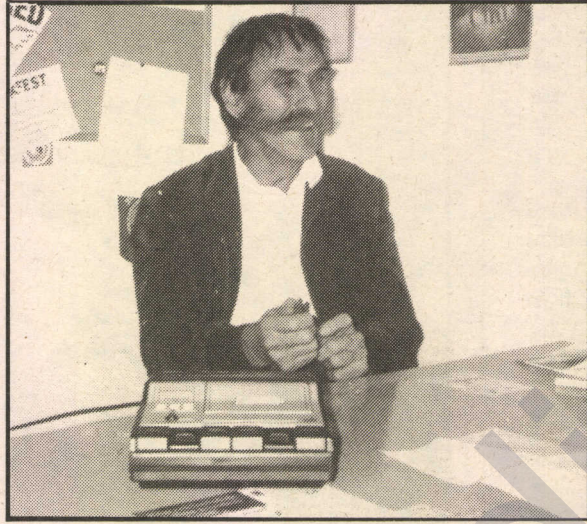
Ev Komite wê li ser mafê multeciyan Kurd ên li derweyê welat û li ser rewşa Kurdan bisekin.

Komite, ji parlamanan, ji nivîskar ronakbîr û ji hunermendên meşhur pêk hatiye. Di nav van şexsiyetan de, filmçêker, lêstikvan û rejîsor Gösta Ekman, Serokê Yekîtiya Dêran Karl-Axel Elmquist, Mîstêşarê Wezareta Xerîban Gerd Engman; Lars Gunnar Eriksson, Ebuqat Hans Görän Frank, Serokê Rêxistina Mafê Zarokan Thomas Hammarberg, rojnamevan Eva Heos, Serokê kevin yê VPK C.H. Hermansson, ji Partiya Center (Navend) Inger Koch, Hokan Landelius, ji Partiya Gel Maria Leissner, ji Partiya Keskan Jill Lindgren, Parlemanê Sosyal Demokrat Maj-Lis Löv, Wezîrê Derveyê Welat ya kevin Karin Söder, ji Partiya Komunistan Oswald Söderqwist; Görän Ternbo, Serokê Xaç Sor Anders Vijkman jî heye.

Ev komîte dixwaze di derheqê Kurdan de informasyon kom bike, bala gelê Swêd bikşîne ser rewşa Kurdan. Dîsa Komite dixwaze dengê Kurdan li Konseya Ewropa û li Koma Miletan bide sahkirin. Xasma rewşa Kurdên Iraqê û çekên kimyevî jî bo Komite pîr giring e. Di demekê kurt de komite dixwaze vê rewşê bibe Koma Miletan û Iraqê protesto bike.

Wezîra Derweyê Welat ya kevin Karin Söder

Parlamanê VPK Oswald Söderqwist

Sekreterê Giştî ya Xaç Sor Anders Vijkman

Serokê Rêxistina Parastina Zarokan T. Hammarberg

Îsveç'te Kürtlerin Haklarını Koruma Komitesi Kuruldu.

Îsveç Parlamentosunda yapılan bir toplantıdan sonra, Kürtlerin Haklarını Koruma Komitesi'nin kuruluşu resmi olarak açıklandı.

Parlamentoda grubu bulunan partiler, insan haklarıyla ilgili çalışmalar yapan çeşitli örgütler, sanatçılar, hukukçular ve İsveç Kilisesinin temsilcilerinin katılımıyla oluşan Komite, Kürtlerin ülkelerinde ve sürgündeki durumlarıyla ilgili informatif bir kuruluş olarak görev yapacak.

Yönetim kurulu İsveç'in tanınmış politikacıları, sanatçıları, hukuk adamları vb. den oluşuyor. Bunlar arasında İsveç'in en ünlü rejisör, sinema ve tiyatro oyuncusu Gösta Ekman, Kiliseler Birliği Başkanı

Karl-Axel Elmquist, Göçmen Bakanlığı Müsteşarı Gerd Engman, Göçmen Bakanlığı Sözcüsü Lars Gunnar Eriksson, Avukat ve Sosyal Demokrat Milletvekili Hans Görän Frank, Maj - Lis Löv, Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Sekreteri Thomas Hammarberg, gazeteci Eva Heos, Sol Komünist Parti eski Genel Başkanı C.H. Hermansson, Milletvekili Oswald Söderqwist, Görän Ternbo, Merkez Parti'den Parti'den Inger Koch, Hokan Landelius, Halk Partisi'den Maria Leissner, Yeşillerden Jill Lindgren, Merkez Parti'den eski Dışişleri Bakanı Karin Söder ve Kızılhaç Genel Sekreteri Anders Vijkman.

Komite Kürtlerle ilgili informasyon toplayacak ve Kürtlerin insani haklarını savunacak. Komitenin ilk toplantısında Kürtlerin haklarıyla ilgili ciddi girişimlerde bulunması karar altına alındı. Bunlar arasında; Irak'tan Türkiye'ye geçen Kürt göçmenlerin durumu var. Ayrıca hem İran, hem de Irak'ın Kürtlere karşı giriştikleri saldırıların Birleşmiş Milletler'de protesto edilmesi için çalışmalar yapılacak.

Politik çevrelerde Komite, son dönemlerde Avrupa'da Kürt sorunu ile ilgili oluşan önemli uluslararası dayanışma girişimlerinden biri olarak değerlendiriliyor.

★

Ebuqat û Parlamen Hans Görän Frank

Konferansa Stockholmê

□□□ Federasyona Komelên Kurdistanê li Swêdê di navbera 13-15'yê Çile de li ser jiyana xebata civakî, çandî, edebî û rêxistinî ya Kurdên li Ewropayê konferansê çêkir. Di konferansê de ev rêxistinên demokratîk û çandî beşdar bûn: Malbenda Rewşenbîrî ya Kurdî -İngilîstan, Enstîtuya Kurdî li Paris, K.K.D.K - Elmanya Rojava, Têkoşer - Belçîka, Navendiya Kurdistan - Holanda, Akademiya Kurd li Elmanya - Elmanya Rojava, Komele Xwendekarî Kurd li Ewropa, Yekîtiya Xwendekarên Kurdistan li derveyê welat. Herweha pispor û ronakbîrên Kurd jî di vî civînê de cih girtin. Di nav sê rojan de konferans dûr û dirêj li ser rewşê ziman û çanda Kurdî sekinî. Nûnerên rêxistinên û pisporan dîtin û baweriyên xwe anîn ziman.

Ev cara pêşî ye ku di nav rêxistinên demokratîk û çandî yên Kurdî de konferansê weha mezin çêdibe. Konferansê de ne tenê Kurd herwusa pir şexsiyeten Swêdî jî hatin konferansê û piştigiriya gelê Kurd kirin.

Ji her penc partiyên Swêdê parlamen hatin û ji bo mafê gelê Kurd baweriyên xwe anîn ziman.

Di vî konferansê de giranî li ser babetên ziman û çanda Kurdî bû. Hebûna Kurdan li Ewropa û xebatên heja li ser ziman û çanda Kurdî roj bi roj zimanê Kurdî pêş ve dibe û çanda gelê Kurd jî tehluka wundabûnê diparêze.

Piştî konferansê daxuyanîyek hate nivîsandin. Di daxuyanîyê de bi kurtî li ser van tiştan hate sekinandin;

1. Divê ev Konferans her sal bê çêkirin.
2. Komiteyek ji bo danûstandinên di navbera rêxistinên Kurd yên çandî û demokratîk de bê damezrandin.
3. Divê ji bona piştigiriya Helebçe û qedexekirina çekên kimyevî xebateke gurr bê çêkirin.
4. Ji bona konferanseke din, Federasyon wê bixebite. Ev konferans her sal dikare li welateke Ewropa bê çêkirin.

Dîsa di konferansê de Dîrektora Daira Biyanîyan Crîstîna Rogestam jî beşdar bû. Crîstîna di peyva xwe de piştigiriya gelê Kurd kir û çûna xwe ya Kurdistanê Bakur anî ziman. Wek tê zanîn, Crîstîna beriya çend mehan çûbû Kurdistanê Bakur. Wê di gera xwe de hem rewşa Kurdan bi çavê xwe dît, hem jî rewşa multeciyan Kurdistanê Başûr lêkola.

Em hêvîdarin ku di navbera rêxistinên demokratîk û çandî yên Kurdî de konferansê weha bîn çêkirin, bo ku di rewşa Ewropa de girîngiya xebatên çandî li ber çav e. Konferansa Stockholmê jî bo germkirin û pêşdebirina danûstandinên di navbera rêxistinên demokratîk de gawekî baş e.

Kêmasiya konferansê ew bû ku di konferansê de hejmara jinên Kurd kêmtir bûn. Divê ev valahî bê tijîkirin.

Ji alî xebatên di navbera rêxistinên demokratîk û çande de Konferansa Stockholmê gaweke girîng e.

Parastina Zaroken Kurda

"Barnen och Vi" yanî "Zarok û Em" kovara Parastina Mafê Zarokan e. "Ev Kovar li Stockholmê ji mehê carek derdikeve". Hejmara kovarê niv milyon e. Hema hema dikeve her malê ku zarok têde hene. Ev kovar ne tenê li ser mafê zarokên Swêdê disekine, herwusa cih dide zarokên welatên bindest û belengaz jî.

Di hejmara dehan de ev kovar li ser rewşa zarokên Kurda disekine û jîyana wan tîne ziman. Serokê Rêxistina Mafê Zarokan, Râdda Barnen, Thomas Hammarberg jî di meqala xwe de li ser çekên kimyewî û li ser zarokên Kurd disekine û rewşa wana bi zimanekî pîr dilşewat tîne berçayan. Xasma wêneyên Bajarê Helepçe, mejiyê mirov dihejîne, agir û pêt tîxe dilê kesan.

Di vî hejmarî de keça Kurd Peyman, ku jî Kurdistanê İraqê ye, kul û kederên xwe, agirê dilê xwe bi namêkî tîne ziman. Peyman hê hivede sali ye. Lê tiştên ku hatine serê wê û malbata wê, nehatiye serê pepûkan, nehatiye serê gurên birçî û birindar.

Peyman di nama xwe de li ser rewşa Kurdên Kurdistanê İraqê disekine û li cihekî weha dibêje: "Berîya çend rojan 12 zarok ji serma û ji birçîbûne mirin. Ev zarok di kampên Tirkîyê de, roj bi roj dihelin, nexweş dikişin. Heta niha ev multeciyan Kurd bê xanî û bê xwarin in. Mixabin hikûmeta Tirkîyê nahêle ku rêxistinên dinê bi awakî vekirî alikariya van kesan bikin".

Di eynî hejmarî de rojnemavanê Swêdî Elin Clason, dîrûdirêj li ser rewşa multeciyan Kurd disekine. Elin rewşa van Kurdên şerpeze ne tenê bi nivîs herwusa bi wênayan jî radixe ber çavan. Di van mehên serma û xedar da, bi hezaran multeciyan Kurd li serê çiyân, li newalan, bin kevir, çadir û di bin cizma eskerên Tirkan de şerê mayin û nemayinê dide.

Ma gelo em Kurd hewqas bêxwedî ne? İro hejmara me Kurda li Ewropa nêzê niv milyon e. Ku em bixwazin, em dikarin pîr tiştê jî bo gelê xwe bikin. Ku em di rojên weha teng û tarî de hevkarîya hevûdû nekin, emê kengê bikin gelo?

Kesên ku dixwazin kovara Râdda Barnen peyda bikin, dikarin jî vî navnîşanê bixwazin:

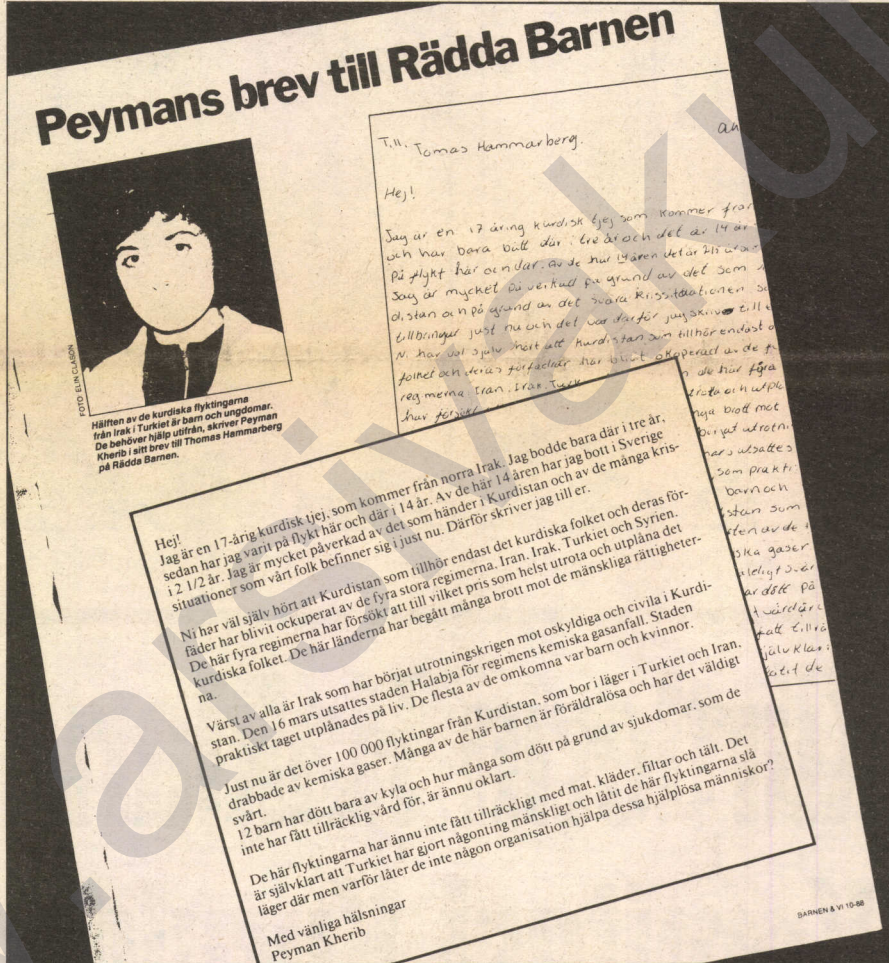
Râdda Barnen
Box 27320
102 54 Stockholm.

Zarok û Em

Halepçe'de kimyewî silahlarla bir anda imha edilen 5000 kişinin çoğunluğunu çocuklar oluşturuyordu.

Foto:
S. Hjerten

Merhaba

Ben 17 yaşında bir Kürt kızım. Kuzey Irak'tan geldim. Orada, ne yazık ki yalnızca 3 yıl kalabildim. Daha sonra 14 yıl şurada-burada göçmen oldum. 14 yılın 2,5 yılı ise İsveç'te geçti. Ülkemde, Kürt halkına karşı uygulanan baskılardan ötürü çok fazla etkileniyorum. Bu nedenle size bu mektubu yazdım.

Sizin de duyduğunuz, bildiğiniz gibi, Kürt halkının, O'nun atalarının öz vatani olan Kürdistan 4 büyük devlet tarafından işgal edilmiştir. Bu devletler İran, Irak, Türkiye ve Suriye'dir. Bu devletler her zaman neye mal olursa olsun, Kürt halkını ortadan kaldırmak ve yok etmek için çabalamışlardır. Bu 4 devlet, insan hak ve özgürlüklerine karşı büyük ölçüde suç işlemişlerdir.

Bunların en kötülerinden biri, Irak'ın son zamanlarda suçsuz ve sivil halkımıza karşı başlattığı yok etme savaşlarıdır. 16 Mart'ta, Halepçe şehri, Irak devleti tarafından kimyasal silahlarla bombalandı. Şehirdeki yaşam yok edildi. Katledilenlerin çoğu kadınlar ve çocuklardı.

Şimdi Türkiye ve İran'da kamplarda yaşayan yüzbini aşkın Kürdistanlı göçmen kimyasal silahların kurbanıdır. Çok sayıda çocuk, buralarda şimdi anasız-babasız ve çok zor koşullarda yaşamaktadır.

12 Çocuk bu kamplarda soğuktan öldü. Hasta çocukların çoğu bakımsızlıktan ölüyor. Bu durum halen devam etmektedir.

Kürt göçmenler hala yeterli bir şekilde yemek, giyecek, battaniye ve çadır alamamışlardır. Türkiye devletinin insani davrandığı ve Kürt göçmenlerin sınırı geçip kamplara yerleşmesine izin verdiği doğrudur. Fakat Türkiye, niçin yurt içinde ve dışında yardıma muhtaç Kürt göçmenlerine yapılmak istenen yardıma izin vermemektedir?

Dostaç selamlar

Peyman Kherib

Kürt çocuklarını kurtarın!

İsveç Çocuk Esirgeme Kurumu (Râdda Barnen)'nin "Çocuklar ve Biz" isimli yayın organını 10 Aralık 1988 tarihli nüshasına Kürt çocuklarını kapak yaptı. Örgütün Genel Sekreteri Thomas Hammarberg ise, kendilerine ulaşan raporlara göre Kürt çocuklarının içinde buldukları durumu anlatan bir makale yazdı.

Makalenin türkçesi şöyle:

★

Irak ordusu Kürt köylerine gaz bombaları attı. Görgü tanıklarının ifadelerine göre aynı olay, İran'la ilişkilerin sakinleştiği Ağustos ayında da tekrarlandı. Savaş doğrudan Kürt halkına yöneltildi.

Çocuklar, bu savaşın kurbanları arasındaydı. İran ve Türkiye'ye sığınan mülteciler arasında da çocuklar vardı. Tutuklanan ve cezaevine yollanan Kürtler arasında gene çocuklar vardı. Süleymaniye'de 1985 yılında yakalanan 29 gencin cesetlerini aileleri ancak bir yıl sonra bulabildiler. Bu gençler yargılanmadan idam edilmişlerdi. Vücutlarında hala gördükleri işkencenin izlerini taşıyorlardı.

Bir görgü tanığı, emniyette Kürt çocuklarının nasıl dövüldüğünü, kırbaçlandığını, tecavüz edildikten sonra nasıl elektrikli işkenceye tabi tutulduklarını anlattı. İşkence gören bu çocukların ve öldürülen 29 gencin yanısıra, gözaltına alınan 300 çocuğun akıbeti hakkında hiç bir bilgi alınmış değil. Ele geçen bazı raporlara göre, bu çocukların bir kısmı ya hapiste ya da hepsi idam edilmişler.

Şunu biliyoruz ki, Irak'ta Kasım - Aralık ayları içinde idam edilen 360 kişinin çoğunluğunu Kürt çocukları oluşturuyordu. Kimlikleri tespit edilen 17 gencin yaşları 14 ile 17 arasında değişiyordu.

İnsanı endişelendiren tüyler ürperici raporlar elimize ulaşmaya devam ediyor. Bu uygulamanın nedeni; kimyasal silah kullanıldığına dair delil ve tanıkları ortadan kaldırmaktır.

Bütün bunlara bağlı olarak, Irak hükümeti uluslararası araştırma komisyonlarını ülkeye almamakta direniyor. Gerçekleri bu yöntemlerle gizlemeye çalışmak -Ki bu aynı baskının İran'da uygulandığını da ortadan kaldırmıyor- bizim oturup beklememizi başlatmaz.

İşin gerçeği şu ki, Kürtlere yapılan bu hunharca hayvani tecavüzlere ve saldırganlıklara karşı dünyanın tepki göstermesinin zamanıdır.

17 yaşında bir Kürt kızımın dergimize yazdığı mektubu okuyun. Baskı, 13 yıl bu kızı kovalamıştır. Bu Kürt kızı bizlerin ne yaptığımızı merak ediyor.

Thomas Hammarberg
Çocuk Esirgeme Kurumu
Genel Sekreteri

Nama Şehîdekî

Ez li bajarê Falköping'ê dijîm, û wek her penahindekî, her roj me çavê lê, ka dê posteçî çî name ji kes û karên me bo me îne? Li nîva meha nehê sala 1988, namek ji birê min ê pêşmerge Alî Selîm Bacilorî bo me hat, ew name roja 25/8 li berê şerî, devera (xakarkî) nivêsbû, piştî neh roja ji nivêşina namê, Alî di çeperê şerî de canê xo gorî Kurdistanê kir û şehit ket. Nama Alî ya pir ji wênên qaremanî û merdayetîyê, li taziyê me pîşanî gelek heval û biradêra da, bara pitir xastin, ku em wê namê ji kovarek yan rojnamek Kurdî ra firêkeyn, da ku bêt belav kirin. Me jî ew daxaz li cih dît û rojnama Kurdistan Press helbijart ku jêra bihinêrin.

Berî ku ez namê ji xandevana re pêşkêşkem, ez dixazim li pêşyê kurtiyekê li ser jîna şehîd Alî Selîm bideme berçav:

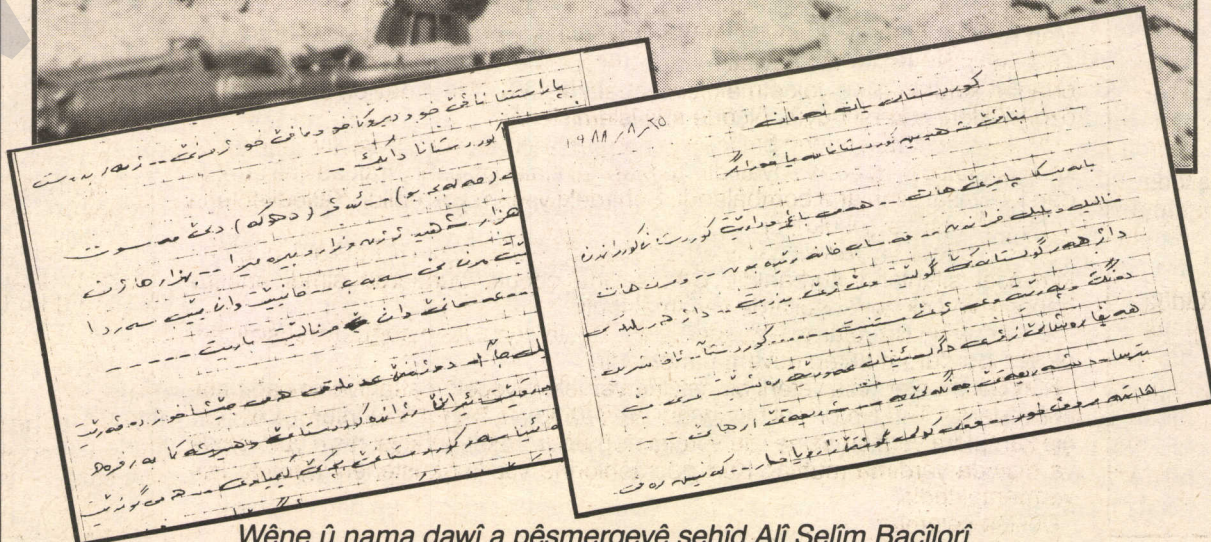

“Şehîd Alî duwêye ji mala Selîm Bacilorî, ji bo Kurdistanê şehîd dibe, sala 1953 li gundê Pîromera, li rex bajarê Duhokê bo cara yekê çavên xo yên hilnayn. Sala 1967, yê çûye nav rêzên pêşmerge. Di 1969 de dewrek ji bo fêrbûna çekê giran ya dîtî. Dîsa di sala 1971 ê dewrek dî ya çekê giran ya dîtî, yê bûye berpirsyarê topa 120 MLM. Paşî yê bûye afsergê îaşê, li betilyona zêrevanên tuxîba li “Memane”. Di sala 1974 yê bûye fermanderê topê li devera Duhokê û her di vê salê da, yê ji layê serokatîya şoreşê ve hatiye xelat kirin, piştî di dewrek leşkerî da yekemîn derçûy.

Piştî di sala 1975 de şoreş hilweşya, ew jî wek bi hezara xelkê kurd çû Îranê û bo mişext û li wêrê salên pir sitem û azar îşkence li ber destê sawakên şahî diborandin, heta carek dî di sala 1978 de bûye pêşmerge, gelek wext ne borî heta bûye berpirsyarê topxana şoreşê û gelek dewrên topa ji bo xortên kurda vekirin. Li def pêşmerge û serokê şoreşê Mesud Barzanî gelek yê xoştivîbû. Li nivro wa roja 4/9/1988, li devera (Xakarkî) digel çend hevalên xo bergê şehîdiyê li ber xo kir û gehîştine karwanê şehîdên Kurdistan. Eve degê nama şehîdiye:

Kurdistan yan neman”

Xûşka Şehîdî

Wêne û nama dawî a pêşmergeyê şehîd Alî Selîm Bacilorî..

” Bi navê şehîdên Kurdistanana xoragir:

Babelîska paîzê hat ... hemî bax û darêgî Kurdistanê kuzirandin... Şalîl û bilbil firandin... qesabxane zêdebûn... û mirin hat, da ji her gulistanekê gulêt wê jê bi dizît... da ji her bilbilekî deng û perêt wî jê bistînit...

Kurdistan: axa şîrîn, heyva reş lê zivirî, digel înan ewrêt reşet mirinê, yê bitirs... Şerîetê cengê ye... Şerîetê îrhabe ye... hatin mirovxo!! Wek kulî goştê zaroya xar... kenîn revî... me kire hewar: kenîn me ne hêle! Zaroket me ne hêle! got: dijmin nahêlît ez bo hewebim... heta kengî...???

Heta kengî dê minît Kurdistan dengekê xindigî di gerya me da... Heta kengî dê minît henaseka zîndan kirî di sîngê me da... Heta kengî dê dayk kene girî, bo wan ewêt çûyn, û dê mişext û derberder zêdebin, li ser ta serê cîhanê; bê hewî, bê azadî, bê cînsî...???

Duhî Helebçe bû, sotin, bikêt Newrozê jî sotin, û evro Duhok ya di kete girî bo Zaxo û Amêdiyê û Akro û Şêxan.

Durinde yê milletekî dikujin, jiber ku ya dijît û ya dimirît bo parastina navê xo û dîroka xo û mafê xo ji mirinê.. Jiber bi dest ve înana Kurdistanana dayk.

Duhî Helebçe bû... Evro Duhok e, dilê me sot, bi deha hizar şehîd ji jin û zaro û pîremêra... bi hizareha jin û zaro yê mirin, bê sebeb... Xanyêt wan yê bi ser da di herifin esmanê wan mirna lêt barît...

Belê (.....) can.. Dijminê eflegî hemî ceşa xo, ji deverê şerî li berokêt Îranê rijande Kurdistanê, û hêrişeka berfireh û durindane îna ser Kurdistanê bi çekê kîmyawî... Hemî gundê devera Duhokê dane ber kîmyawî... Di egerê de, sîlavêt xûnê di kevra da hatne xar... bi sedeha li Îranê û Tirkî bûne penahinde... û devera Duhokê wêran bû...

Li devera xakarkî - xirênkêleşîn, dîsa hêrişeka durindane îna... Lê pêşmerge qareman bersîngê hêrişê girtin... Ê şerekê giran - giran bû; 45 roja ve kêşa...

“Direneceğiz! düşmana teslim olmayacağız!”

● Irak - İran savaşında ateşkes uygulanmasından sonra, Irak, tüm gücü ile Güney Kürdistan'ın kurtarılmış alanlarına saldırdı.

Irak Ordusu, Irak KDP'nin kontrolü altında bulunan kurtarılmış alanlarda yoğun bir direnişle karşılaştı.

Askeri mevzileri aşamayan Irak Ordusu, sivil halka karşı kimyasal silahları kullandı ve kimyasal silahlara karşı savunmasız kalan sivil halk, Türkiye'ye geçmek zorunda kaldı.

Gerek Irak Ordu birliklerinin geri çekilmesi ve gerekse kış şartları nedeni ile Güney Kürdistan'da savaşın şiddeti azaldı.

Bu nedenle aynı zamanda Irak Cephesi'nin kuruluş çalışmalarına katılmak üzere Şam'a gelen Irak KDP Başkanı Mesut Barzani ile görüştük.

□ Irak - İran savaşında varılan ateş-kesen sonra bölgenin siyasi ve askeri durumunu açıklar mısınız?

□□ İran'ın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 598 nolu kararını kabul etmesinden bir gün sonra, Irak, iki tümeniyle birlikte peşmerge güçlerimize karşı saldırıya geçti. Bir müddet sonra Irak, tümen sayısını dörde çıkardı. Bunlar sırayla 1. 5. 7. ve sayıca oldukça kabarık caşlardan ve milislerden oluşan tümenlerdi. Peşmerge kuvvetlerimizle Irak ordusu arasında 50 gün süren bir savaş oldu. Irak bu savaşta askeri açıdan hiç bir başarı elde edemeyince, 25 Ağustos 1988'de kimyasal silah kullanarak 200 savaş uçağıyla 77 köyü bombaladı. Tabii bu bizler için büyük bir darbe idi. Köylerin bombalanması halkımıza acı verdi. Büyük zararlara neden oldu. Irak'ın tahminin tersine, halkımızın direnme gücü kırılmadı, morali yükseldi ve fedakarlık yönü daha da gürleşti.

Düşmanın amacı; sivil halkı ve peşmergelerimizi bölgede yok etmektir. Halkımız yok edilmedi, peşmergelerimiz ise bölgede kaldı. Düşman her iki amacını da gerçekleştiremedi. Bu savaş Kürdistan'da 4000 köyün yıkılmasına, çok sayıda sivil insanımızın Türkiye'ye - İran'a gitmesine ve yolların kesilmesi nedeniyle bölgeden kaçamayan insanların Irak'a esir düşmesine neden oldu. Ama peşmergelerimiz bölgeyi terk etmediler. Şu an alanda çok sayıda peşmergemiz bulunmaktadır.

Irak, fırsat buldukça tüm imkanlarıyla Kürdistan'a saldıracaktır. Bu durum savaş taktiğimizin değişmesini de berabe-

rinde getirmiştir. Şu an için cephe savaşını yeterli biçimde götüreceğimize şüpheli olduğumuzdan, partizan savaşına başlama kararına vardık.

İran'ın BM'nin kararını kabülünden ve Irak'ın bize saldırmasından sonra; tüm gücümüzle direneceğimize dair karar almıştık.

Biz bu kararı alırken şu iki noktayı ispat ediyorduk. Birincisi, var olan savaşın dışında -İran-İrak savaşı- başka bir savaşın olduğunu ve bu savaşın da Kürt halkına karşı yürütülen savaş olduğu idi. İkincisi ise, bu savaşın kendi öz gücümüze dayanan, İran-İrak savaşıyla bir alakası olmayan bağımsız savaş olduğu idi.

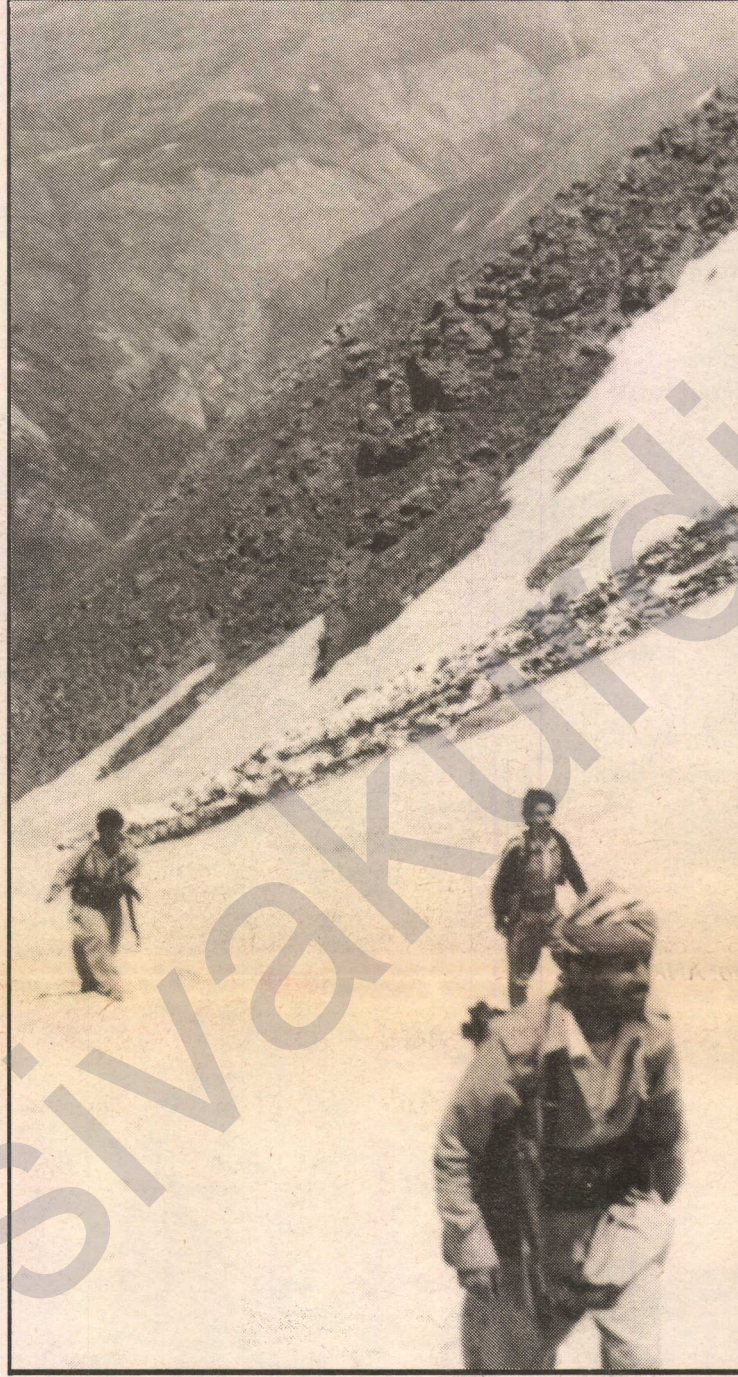
□ Ateş-kes anlaşmasının Kürt hareketi üzerinde, ve özellikle Güney Kürdistan üzerindeki etkisi ne oldu?

□□ Bildiğiniz gibi İran ile Irak arasında yalnızca savaş durmuştur. Henüz barış olmamıştır. Bunun için gözle görülür bir gelişmeden bahsetmek mümkün değildir. Yalnız şunu söyleyebilirim; Irak hükümetinin bizlere saldırması için eskiye nazaran eli daha boş kalmıştır.

□ Haziran ve Eylül aylarında süren Irak'ın saldırılarına karşı, partinin askeri direnişi nasıldı?

□□ Her ne kadar bu sorunun cevabını birinci soruda vermişsem de, demin de dediğim gibi Irak hükümeti 4 tümeniyle bizlere saldırı. Irak'ın asker, caş ve milis kuvvetlerinin toplamı yarım milyonu geçiyordu. Irak Hava Kuvvetleri, Kürdistan köylerini, peşmerge karargahlarını vurmak için tüm gücüyle seferber olmuştu. Peşmerge kuvvetlerimiz 50 gün süren bu savaş sırasında çok büyük bir direniş örneği sergilediler. Direniş karşısında düşman kuvvetlerinin saldırısı kırıldı ve düşman bir şey yapamadı. Bu savaş Irak'a büyük zayıflar verdi. Bizdeki bilgilere göre, Irak ordusuna mensup 8 bin asker ve caş öldürülürken, 700 asker de tarafımızdan esir alındı. Aynı zamanda çok sayıda top ve tank yakılarak imha edildi. Bu savaş bizlere pahalıya mal oldu ama, aynı zamanda düşmana karşı kendi direncimizi ve siyasi hedeflerimizi göstermede bir vesile olmuştu. Düşman askeri yönden hiç bir şey yapamadı. Daha doğrusu ellerinden bir şey gelmedi. Şunu belirtmek isterim ki, 1961'den buyana Kürt halkı böyle bir güc ve vahşetle karşı karşıya kalmamıştı.

□ 50 günlük savaşta, parti ve-

"Parti'nin ve peşmergenin tek desteği halkımızdır!"

Foto; ANK

ya peşmerge herhangi bir yerden silah veya başka yardım alabildi mi? Parti ve peşmerge yaşamını nasıl sürdürdü?

□□ Bu direnişte tek destek halkımızın kendisi olmuştur. Kimse yardım etmemiştir.

Halkımız kendi öz gücüne güvenmiştir.

□ İran ile Irak'ın Cenevre'de görüşmelere oturması nedeni ile Parti de bu çalışmalara Kürt sorununu getirmek için bir çaba gösterdi mi?

□□ Kuşkusuz parti, Kürt sorununu uluslararası plana çıkarmak için çok büyük çaba göstermiştir. Diyebilirim ki, Kürt sorunu uluslararası platformda gözle görülür bir ilerleme katetmiştir.

□ Irak'ın son saldırısıyla kurtarılmış alanların tekrar işgali söz konusu oldu. 1975 yenilgisi ile bu durumun aynı olduğunu söyleyebilir miyiz. Bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

□□ Bir kere bugün ile 1975

arasında çok büyük bir fark var. Birincisi 13 yıllık bir fark. Yani zaman farkı. 13 yılı azımsamamak gerekir.

İki devlet arasında yapılan 1975 Cezayir Anlaşması, Kürt halkının yenilgisine neden oldu. Bu da başka bir farktır. Yalnız bu fark, Kürt halkının lehine olan bir fark değildir. Şu an ise devletler arası bir savaş söz konusudur. 1975'te hareketimiz askeri yönden değil, siyasal yönden yenilmiştir. Bu gün ise durum böyle değil. Bu gün siyasal açıdan durumumuz güçlüdür. Ayrıca 1975'te hiç bir dostu sahip değilken bugün bir çok dostu sahibiz. Irak muhalefetinin tümü bizi desteklemektedir. Dolayısıyla, iki dönem arasında büyük farklar söz konusudur.

1975'te Kürdistan üzerine çöken karanlık bugün yoktur. Ancak bugün, askeri alanda can kaybımız, acımız eskiye nazaran daha fazladır.

□ Sayın Mesut Barzani, bazı

çevreler Kürt hareketinin 1975'te bittiğini ve bugün için de aynı şeyin söz konusu olduğunu söylemektedirler. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

□□ Gerçek olan şudur ki, Kürt hareketinin 75'te tükendiğini iddia edenlerin yanlışlıkları ortaya çıktı. Çünkü bu hareket tükenmedi.

Öte yandan bugün için aynı şeyleri söyleyenler gene yanılmaktadırlar. Bir halk hareketi tükenmez. Herhangi bir yenilgi ile karşı karşıya gelebilir. Yani, değişik merhaleler geçirebilir. Ancak bir halkın mücadlesi nasıl yok edilebilir?

□ İran-İrak arasındaki ateşkes, İran ile olan ilişkilerinizde herhangi bir değişikliğe yol açtı mı?

□□ Hiç bir değişiklik olmamıştır.

□ Sayın Barzani, Kürdistanı Cephe'nin şu an ki örgütsel durumu ve faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

□□ Kürdistanı Cephe, Kürt halkının büyük bir başarısıdır. Kuşkusuz, düşmanın Kürdistan'a olan bu saldırısı, Kürdistanı Cephe'nin oluşmasından önce olsaydı o zaman savaşın tesiri daha çok ağır olacaktı, yani daha yıkıcı olacaktı. Kürdistanı Cephe, önemli ölçüde bu vahşetin etkilerini boşa çıkarmayı başarmıştı. Tabii ki, bugün de Kürdistanı Cephe içinde yerimizi alırken, cephe ile hemfikiriz. Cephe'nin daha ileriye gitmesi hepimizin temennisidir. Ve bundan sevinçliyiz. Kürdistanı Cephe rayına oturmuştur. Amacımız Cephe'nin günden güne ilerleme kaydetmesidir.

□ İçinde bulunduğumuz dönemde Parti'nin ve Cephe'nin askeri taktiği nedir?

□□ Parti ve Cephe ortak bir karara sahiptirler. Kararlar alınırken Cephe'ye üye olan tüm partiler alınan kararları tanımak zorundadır. Kürdistanı Cephe'nin siyasal kararı şudur: Direneceğiz ve düşmana teslim olmayacağız. Ancak, askeri taktiğimizi değiştireceğiz. Zaten askeri taktiğimizi değiştirmiş bulunuyoruz. Cephe bir yandan partizan savaşını yürütürken diğer yandan uluslararası kamuoyunun oluşması için daha fazla çaba sarfedecektir.

Gelecek sayıda:
Türkiye'ye göçen sivil halkın durumu; Kürt hareketinin stratejik ve taktik sorunları vb.

Piştî rawestandina şerê Îran-Iraqê, dewleta Iraqê bi hemû hêza xwe êrîş bir li ser herêmên rizgarkirî yê Kurdistanê Başûr. Hêza Iraqê li herêmên di bin desthilatiya PDK-I de li-qayî berxwedaneke mezin hat. Ji ber ku Ordiya Iraqê nekarî li berxwedana pêşmergeyên partî bişkîne, wê li dijî xelqê siwîl çekên kimyewî bikaranî. Xelqê siwîl li pêşberî vê hovîtîyê neçare ma û berê xwe da Tîrkiye.

Ji ber şertên zivistanê û herweha paşdekêşana hêza Iraqê, îro li Kurdistanê Başûr şer hinekê sist bûye. Serokê PDK-I M. Barzanî jî ji bo damezirandina Eniya Iraqê hatiye Şamê. Nûçevanê ANK li Şamê bi Mesud Barzanî re li ser rewşa dawî ya Kurdistanê Başûr hevpeyînek çêkir.

Ji kereme xwe, hûn dikarin li ser rewşa eskerî û siyasî ya herêma ya piştî rawestandina şerê Îran-Iraqê biaxivin?

Yek roj paş ku Îranê qirara Meclisa Emnî ya 598'an qebûl kir wê, ango hikumeta Iraqê bi du feylaqa êrîşî da ser pêşmerge û paş mudetekî ev kirin çar feyleq: Feyleqa 1, 5, 7 û feyleqa ku hijmar car zor e û ew ji cahş û ceysê şe'biye (mîlîsan e). Paş şerekî zor mezin ku pêncî rojan berdewam bû rejim bêumud bû ku eskerê Iraqê nekarî tişteke bike. Tena beraber çekê kimyewî di roja 25.8.1988'an bi 200 teyare li 77 gundan dan. Tabî ev zorbe, zorbeyek zor mezin bû, mîlet zor êşand û zererek mezin gihandiyê. Lê xilafê tewequatên dujmin, ewelen, muqawemeta mîlet zêdetir bû û manewiyata mîlet nehate xwarê û fidakariyê zêdetir bû. Ji xwe dijmin diviya mîletî ji navê rake, kesek jê nemîne û herweha pêşmerge jî li mintiqê

Foto; ANK

SEROKÊ PARTÎ DEMOKRATÎ KURDISTANA IRAQÊ

MESUD BARZANÎ

Emê berxwedanê bikin û teslîmî dijmin nabin!

demine. Di van her du hedefên xwe de dijmin şikest - mîlet ji navê ranebû û pêşmerge jî man di mintiqê de. Lê bû sebebê xirabkirina çar hezar (4000) gundan di Kurdistanê de û herweha niha jî hijmarek zor çûn bo Tîrkiye û her çî mayîn di mintiqê de çûn bo Îranê û jimareyek jî hatin girtin û teslîm bûn, çûnî rê li wan hatin girtin. Lê pêşmerge man û nîsbeta me zor zor e. Tişteke tabî bû, ku hikumeta Iraqê roja ku berê hemû imkanên xwe bide bo Kurdistanê, pêwîst bû ku em jî tektîka xwe biguherin. Me qirar pê hebû ku emê şerê partîzanî bikin. Çûnî me imkanên zor zor nîne ku em şerê cepheyî bikin.

Paş ku Îranê qirara Meclisa Emnî (Konseye Parastîne) qebûl kir û Iraqê hucum bir li ser me, me qirar da ku em bi her qîmetî li berxwedanê bikin, ji bo vê çendê bo ku îsbat bibe ku şerekî din heye, ew jî li dijî mîletê Kurd e û hedefa duwemîn jî, em bidin îsbatkirin ku em xwediyê xwe ne û şerê me şerekî serbixwe ye û ne girêdaye bi şerê Îran-Iraqê ve.

Serokê berêz M. Barzanî, tesîra lihevhatina Iran-Iraqê li ser tevgera Kurdî, bi taybetî ya Kurdistanê Başûr çawane?

Di nabêna wan de heta vê gavê bes şer rawestayê... Lê sulh (aşî) nebûye. Ber vê hindê, heta

niha çî tesîrên wusa nebûne ku şûrê pê bîn kirin. Yanî heta niha tişteki welê niye ku em şûrê pê bikin ku guhertinek hebe. Bes ev e ku bo lédana me destê hikumeta Iraqê pitir vebûye.

Serokê berêz, li hember êrîşên Iraqê di mehên Hezîran - Êlûnê de berxwedana partî ya eskerî çawa bû?

Teqriben bersiva vê pirsê min da, lê weke min got hikumeta Iraqê çar feylaqa anîn ser me. Jimara esker, cahş û mîlîsan nêzîkî nîv milyon (500.000) kes bûn. Û bo lédana gundên Kurdistanê û meqerên (bargehên) pêşmerge hemû hêza esmanî ya Iraqê bi carêkê muftefîq bû. Û pêşmerge pêncî (50) rojan li berxwedanek zor zor mezin kir. Ji netîcên wê berxwedanê, hêzên dijmin şikestin, nekarî tişteke bikin. Zerera wan yekcar zor bûn. Li gor malûmatên me, heşt hezar (8000) esker û cahşên wan hatin kuştin. Û nêzîkî 700 neferên wan hatin esîrkirin û jimareyek zor jî topxane û debabatên (tankên) wan hatin şewitandin. Herçendî ev sere bi der çend hezarî giran li ser me temam bû, lê bo tehqîqa derd û hedefên siyasî me tahmûl kir û bi eskeriyên dijmin nekarî tişteke bike. Tişteki jî destên wan nehat, bi ser wê de ku ji sala 61'an û heta niha mîletê Kurd tû caran ne ketiye ber vê quwet û

wêşiyetê ...

Di van pêncî rojan de partî û pêşmerge alîkarî ji derekî wergirt yan wernegirt; jiyana xwe çî bi çekdarî be û çî bi awakî din be çawan berdewam kir?

Bes mîletê Kurd bû alîkar û piştevan. Kesê alîkarî nekir. Îtîmadî li ser xwe bû.

Gava Iran-Iraq li Cenewre hatin ba hev, partiyê bo ku mesela Kurdî jî bikeve di wê rojevê de xebat kir?

Bê şik di zor mecalan de xebat kirîye ku, pîrsa Kurdî bikevit platformên navnetewî. Heta hêdek zor jî niha diyare ku qediya (pîrsa) Kurdî rêya xwe bo vê yekê girtiye.

Berêz M. Barzanî, bi êrîşa dawî ya Iraqê, gelek mintiqên ji herêma ku hatîbûn rizgarkirin, ketîbûn bin talûka dagîrkirinê. Li aliyê din jî hindek kes ev rewş û ya 1975'an mîna hev dibînin. Bo wan kesan dikarî çî bêjî û herweha bi kurtî hûn dikarin rewşa îro û ya 75'an bidin ber hev (muqayese bikin)?

Di nabêna îro û sala 75'an de ferqek zor mezin heye. Ewelen sêzde sal ferq e. Ango ferqa zemanî. Di vî zemanî de 13 sal pir zor in. Itîfaqa Cezayir ya sala 75'an di nabêna du dewletan de bû û ev yek li ser piştê mîletê Kurd bû. Ev ya ferqe. Eva niha ne li ser hesabê

mîletê Kurd e. Ev şerekî bû ye şerekî dewlî. Ango şerê Îran-Iraqê mezintire û sala 75'an de siyasîyên têkçûnek çêbû ne eskeriyên. Îro we tiştê niye, ne welê ye. Îro mewqîfê me ye siyasî zor zor bi quwete. Di sala 75'an de me kesek dost nebû. Hemû dijminên me bûn. Niha ne welêye. Niha ewelen mîlet û muxalefeta Iraqê bi carekê hemî piştevan û alîkarin. Dostên me hemî bo me piştevanin. Ber vê yekê niha ferq e. Niha ne ew tariya ku di sala 75'an de bi ser Kurdistanê de hatiye. Niha mimkîne ji alî eskerî ve zerera giyanî û eşa wê pitir be.

Hindek kes dibejin, çawa ku tevgera Kurdî di sala 75'an de tewa bû niha îro jî wesa tewa bûye. Ji kerema xwe dikarî li ser vê yekê bi axivî?

Yekcar heqîqet ewên ku digotin tevgera Kurdî di 75'ê de tewa bûye xelet bûn, çûnî tewa nebû û yê niha jî dibejin tewa bûye dîsa jî xeletin, şaşin. Çûnî tewa nebûye. Tevgera mîletekî tewa nabit. Mumkîne serbikevit, tûşî şikestê bibit, ango merahlên curbe cur tê da hebit, lê qediya mîletekê çawa tewa bibe?

Piştî rawestandina şer, çî tesîr li pêwendiyên we yê bi Îranê re hate kirin?

Tişteke nehatiye guherîn. *Rewşa rêxistinî û faalîyetên Be-*

reyî Kurdistanî çawane?

Bereyî Kurdistanî serkeftînek pîr mezine bo mîletê Kurd. Em bawerin, eger ev êrîşa dijmin ku bi ser Kurdistanê de hatiye berî çêkirina bereyî bûya wê tesîra wê gelek mezintir bûya, ango xirabtir bûya. Bereyî Kurdistanî heta hêdekî zor karî ku ev derbên mezin siviktir bike, kêmîtir bike. Tabî, em di Cephaya Kurdistanî de muftefîqin ku, ev kar û barên me bi başî bi rê ve diçin. Em zor xoş halin. Niha Serokîya Siyasî ya Cephaya Biryara dide û ew resmen siyaseta tevgera Kurdî dike. Bereyî Kurdistanî cihê xwe girtiye û roj bi roj em bendewarin ku pêş da biçin.

Berêz Barzanî, di warê îro de tektîka eskerî ya Partî û Bere çawane?

Biryarên me niha yekin. Qirara partî û qirara bere vêkrene. Wextê biryar tîn dayîn partiyên Kurdî yê Bere hemû bi van qeraran girêdayîne. Qerara siyasî ya Bereyî Kurdistanî ev e ku emê berxwedanê bikin û em teslîmî zora dijmin nabin, lê belê emê tektîkên xwe biguherin û niha me guhertine jî... Emê şerê partîzanî bikin. Wêkê din, di imkanên din de wêkê yê îlamî (ragiyandin) de pêwîste em pitir xebatê bikin.

M. Barzanî di hejmara bê de li ser penahendeyên Kurd ku çûne Kurdistanê bakûr; li ser tektîk û stratejiya tevgera Kurdî û hwd. diaxive.

DOZA KURDISTAN

Zinar SILOPİ

BÖLÜM • 16 •

Ondördüncü Bölüm Sayı 55; Sayfa 8'de Diyarbakır'a 30 kilometre uzaklıkta olan Piran nahiyeye merkezine geldiği zaman Piran'daki jandarma karakolu kumandanı Şeyh efendiyle beraber bulunan bazı kimşeleri tutuklamakla Şeyhin nüfusunu kırarak arzularını başarısız kılmak istedi. Şeyh efendinin ricalarına rağmen karakol kumandanı bu kişileri tutuklamak fikrinden vaz geçmedi. Tutuklamaya başlayınca aralarında meydana gelen silahlı çarpışmada Şeyhin kardeşi Şeyh Abdürahim ve arkadaşları 8 şubat 1925 günü jandarma askerlerinden birini öldürmüş, ikisini de yaralamışlardı. Düzenli olarak hazırlanmamış bir isyanın başa gitmeyeceğini bilen merhum Şeyh Sait, isyanın başka yerlere yayılmayarak, yerinde, dar bir çerçeve içinde kalması için hemen Piran'dan uzaklaştıysa da, heyecan halinde olan Kürtleri her nereye gittiye ayaklanmış buldu. Şeyh efendi Piran'dan Hani nahiyesine geldiğinde Piran olayını haber alan Hani nahiyesi halkının heyecan halinde olduğunu gördü. İsyanın çabukça Lice, Çabakçur, Darahini ve diğer muntikalara da yayıldığını görünce *kader böyle imiş* diyerek isyan hareketi başkanlığını ister istemez üzerine aldı.

Genç vilayet merkezini işgal eden isyancılar valiyi ve memurları esir etmişlerdi. İsyancılar Şeyh Sait efendinin, *Nakşibendi Mücahitleri Emiri* sıfatıyla isyan hareketinin liderliğini eline aldığı bir kararla ilan ettiler.

Kürdistan hükümet merkezi geçici olarak Darahini seçildiğinden, Modan aşiret reisi Feki Hasan'ın da Darahini vilayeti valiliğine tayin edildiği ilan edildi. İşte Şeyh Sait efendinin isyanının sebebi ve başlaması bu bildirdiğim şekildedir.

Türk hükümeti emniyet memurlarının icat ettiği, İngilizdir diye bir Türk komseriyle yapılan temasla ve Diyarbakır'da Kürdistan Harbiye Bakanlığı adına gönderilmiş olduğu söylenen İngiliz silah fabrikalarının teklifleri gibi uydurma haberler, hep bunlar, emniyet memurlarının kamu oyunu yanıltmak için uydurdıkları yalanlardır. Böyle değilse Mustafa Kemal ve İsmet Paşalar rakiplerini vurmak için, isyanı bütün Türkiye'ye şamil dini bir irtica hareketi olduğu iddiası, Kürdistan harbiye bakanlığına gönderdikleri söylenen tekliflerle nasıl bağdaştırılabilir.

Kürdistan'ın muhtelif yerlerinde başlayan isyan hareketi az bir zaman zarfında çabucak bir yerlere sirayet etti. Çabakçur Zaza aşireti Lice merkezini işgal ile Hani boğazında savaştıkları Türk askerine, bir çok zarar verdirerek perişan bir halde esir almışlardı. Şeyh Abdürahim kumandasında hareket eden bir kuvvet, Ergani madenini işgal ile Siverece kazası istikametinde hareketine devam ediyordu. Hani, Lice ilçeleri kuvvetleri de Diyarbakır'ı kuşatmışlardı. Günlerce süren çevirme hareketi esnasında şehrin surlarında mevcut deliklerden beraberinde 60 kişilik bir kuvvetle şehrin içine girmeyi başaran *Mihê Helê* ile askerler arasında şehir içindeki çarpışmada mücahitler şehrin işgalini başaramadılar. Çan şeyhlerinden şeyh Mustafa kuvveti de Varto'ya doğru yürü-

□ “Şeyh Said efendi ve beraberinde bulunanlar Varto'nun Çarbuhur köprüsünden geçerek İran'a gitmek istiyorlardı. Bu esnada kendilerine katılan Şeyh Said efendinin bacanağı Cıbran aşireti reislerinden Kasım Bey, Şeyh Said efendinin Çarbuhur köprüsünden geçmek istediği haberini Türklere yetiştirdiğinden, şeyh ve beraberinde bulunanlar köprü'nün iki tarafına kurulan pusuya düşürülerek hafif bir çatışmadan sonra yakalanıp, Varto'yu getirildiler. Ve önemli bir kuvvetin koruması altında Diyarbakır İstiklal Mahkemesine sevk edildiler.”

Harpur Cephesi Komutanı Yado Ağa

(Doza Kurdistan Sayfa; 85)

yüşüne devam ediyordu. Sekizinci kolordu kuvvetiyle yaptığı savaşta bir kısım kıtaati kuşatarak esir almakta iken Türk askerine yardım etmekte olan Hormek ve Lolan aşiretlerinin mücahitlere arkadan yaptıkları saldırıyla kuşatma yarılarak asker esirlikten kurtulmuştu.

Hesenanlı Halit bey ve arkadaşları Halil Mehmet Hatto, Kerem bey, kolağası Zirki baba bey, Sadık bey Mordağı, Osi Hacı İsmail ağa Solhan Malazgirt ve Muş havalisini tamamen işgal ederek büyük bir kuvvetle Muş vilayeti merkezine saldırıya geçmişlerdi. Hesenanlı Halit bey ve arkadaşları dokuzuncu ve altmış ikinci firkaların direnişini kırarak püskürtmüşlerdi. Bu firkaların yeniden aldıkları takviye kıtaları ile motki, Hormek, Lolan aşiretlerinin de yardımıyla karşı saldırıya geçerek önemli başarılar elde ettiğinden Hesenanlı Halit bey kumandasında bulunan bu mücahitler İran arazisine ilticaya mecbur kaldılar. Halit bey misafir bulunduğu Şikakan aşireti reisi İsmail ağanın yanında uzun müddet kalmayarak tekrar mücadeleye devam için Hesenan aşireti muntkasına dönmüştü.

Şirvan şeyh köyünde istirahatta olduğunu haber alan Türk hükümeti ansızın yaptığı bir baskınla kendisini tutuklayarak Diyarbakır İstiklal Mahkemesine gönderdi. Mahkeme hakkında idam kararı vererek idam etti.

Gökdereli şeyh Şerif ve namdar kahramanlardan Yado ağa kuvvetleri Palo'yu işgal ederek Palo halkının katılımıyla Elazığ köylerinden Hüseyin'teki cephanedepolarında meydana gelen patlama halk ve mücahitlerden bir çok kimsenin telefine sebep olmuştu. Bu patlamanın kimin tarafından yapıldığının anlaşılmasından doğan şüpheli vaziyet mücahidini

sarmıştı. Bundan dolayı muhtelif zümrelere ayrılan mücahidin Malatya'dan Elazığ'a doğru taarruza geçen Kazım paşa ordusuyla ciddi muharebeye girmeyerek Palo istikametine çekiliyorlardı. Palo vadisinde yapılan kanlı çatışmada Yado ağa kuvveti kuşatma çemberini yararak, Çabakçur dağlarına çekildi. Hastalığı sebebiyle Palo yakınlarında bir mağarada saklı olan bu cephanenin hareket kumandanı şeyh Şerif Türkler tarafından tutuklanarak İstiklal Mahkemesine gönderildi.

Adana'dan Şark ekspresiyle Mardin'e indirilen Naci Paşa kumandasındaki kordunun şiddetli taarruzuna Diyarbakır ovasında karşı koyamayan edemeyen Şeyh Said efendi kuvvetlerinin bir kısmı Diyarbakır cephesinden doğuya çekilerek Melakanlı şeyh Abdullah kuvvetleriyle birleşmişti. Şeyh Abdullah 12. fırka ve hain Hormek-Lolan aşiretleri kuvvetleriyle Şerafettin dağında çarpışırken firkanın 25. alayı Bağlar gediğini işgal etmişti. Şeyh Said efendinin iştirakiyle kuvvetlenen şeyh Abdullah, Bozalan'da bulunan Türk kuvvetlerine hücumla geldiği zabt etmiş; Muş ovasında, Murat çayı köprüsünü işgali altında bulunduran 34. alayla şiddetli bir çarpışmadan sonra Vartoya doğru geri dönmeye mecbur olmuştu.

Şeyh Sait efendi ve beraberinde bulunanlar Varto'nun Çarbuhur köprüsünden geçerek İran'a gitmek istiyorlardı. Bu esnada kendilerine iltihak eden Şeyh Said efendinin bacanağı Cıbran aşiret reislerinden Kasım bey, Şeyh Said efendinin Çarbuhur Köprüsü'nden geçmek istediği haberini Türklere yetiştirdiğinden, Şeyh ve beraberinde bulunanlar köprü'nün iki tarafına kurulan pusuya düşürülerek hafif bir çatışmadan sonra yakalanarak Varto'ya getirildiler. Ve aşırı güvenlik önlemleriyle Diyarbakır İstiklal Mahkemesi'ne sevk edildiler.

Diyarbakır ovasının Kamışlı köyünde oturan Huveydanlı Şeyh Şemsettin'e, Şeyh Said efendinin kuvvetleri geri çekilmeye mecbur edildikten sonra, isyana devam ederek firka kumandanı Cemil Cahid'in emri altında bulunan askeri kıtaat ile Farkin (Silvan) kaza merkezi yakınlarında çok şiddetli bir harbe girmişti. Bekiran, Reşkotan aşiretleri kuvvetleri Batman Köprüsü'nde firkanın bir alayını bozguna uğrattılar. Farkin kazası Kürt kuvvetleri de, firkanın diğer kıtaatını kuşatarak esir almağa bir şey kalmamışken, gecenin basması ve şiddetli bir yağmur yağması sebebi ile nizam ve disiplinden mahrum Kürt kuvvetlerinin civar köylere dağılmasından istifade eden firka kıtaatı kendini toplayarak ertesi gün yeniden şiddetli bir harbe girişmişti. Neticede Şeyh Şemsettin de tutuklanarak Şeyh Said efendi ile birlikte yargılanmak üzere Diyarbakır İstiklal Mahkemesine getirildi ve idam edildi.

Yukarıda kısaca bahsettiğim isyan sahalarında Kürtlerin gösterdiği insanüstü kuvvet, cesaret ve fedakarlıklar, tanzim edilip bir tertibe tabi olmamasından, her nefer kendi başına veya zahmetler, katlanılan felaketler amacı yerine getirmekten çok uzak kalmıştı. Bir kaç defalar muhtelif mahallerde abluka edilen büyük askeri kuvvetlerini esir almaya bir şey kalmamışken, ya yağın şiddetli bir yağmurdan veya gecenin basması fırsatından istifade eden ferdler kendilerini yerlerine bağlayacak amire tabi olmamalarından mevkilerini terk ederek bir köye istirahata gitmeleri düşmanın esaretten kurtuluşuna imkan vermiştir. Hareketi tanzim edecek liyakatlı bir kumandan heyetinin mevcut olmaması ve hareket inzam altında kumandanın nefere kadar bir tertibe tabi olmamasından, her nefer kendi başına ve ya birleşen bir kaç arkadaşın arzusuna göre çarpışmalarda rol almaları işin düzeninde gitmemesine meydan veriyordu.

Devam edecek

Roman di ferhengan de bi awayê çîroka dirêj de tê nasandin. Ji vê nasandinê xwiya ye ko dema me çîroka xwe dirêj girt, dibî roman. Lê dema ko li azinên (metot) nivîsandina roman û kurteçîrokê (hikaye) hate lêkolîn, wê bi hêsani bêt dîtîn ko dema çîrok ji aliyê nivîsandina xwe hate dirêj kirin, bi ti awayî nabî roman. Bitenê dibî çîroka dirêj. Nexwe ev yek raberî me dikî ko ger roman û ger kurteçîrok ji aliyê azinên nivîsandina xwe ji hev diveqetin. Ta em van veqetandeka raber nekin, emê, nexasim kesên ko nû bivên roman an kurteçîroka binivîsin, wê van herdu awayên wêjeyê (edebî) bi hev bikerçilênin (karştirmek). Hege em nevên bikevin van çewtîyan, divê em di warê zaneyîya azinên nivîsandina awayên wêjeyî de tekûz bin.

Xwendeyên baldar xweş zanin ko di hunandina (işlemek) awayê kurteçîrokê de hêmana (öge) bingehîn (temel), bûyer (olay) e. Di hunandina çîrokan de bitenê bûyer heye. Gernas (kahraman) anjî gernasên çîrokê li derdora wê bûyerê cih digirin. Bi gotineke din, bûyerê ji aliyê nivîskar, ji bonî nivîsandinê giring hatîye dîtîn. An jî bûyer bixwe bi rojan, bi mehan mêtîyê nivîskar bi xwe xerik (meşgul) kiriye. Nivîskar wê bûyerê êdî ji her alî xweş nas dikî. Rahiştîye wê bûyerê. Bi navgînen (malzeme) din ên nivîsandinê ra xemilandiye û di awayê (bûyer + kes + cih) de nivîsandîye. Bi vê nivîsarê, di azinên kevin de çîrokek aferîye. Di nivîsandina çîrokê bi azinên kevin de bûyer di navîya pêlekê de rêyekê dirêçikênî (izlemek). Li gora vê rêçikê bi destpêkê dest bi nivîsandina bûyerê tê kirin. Pişt ra bi bûyerê ve diçin. De bûyer bala xwendeya bikişênî, li deverîna girêkin (dügüm) tene danîne bûyerê. Di talîyê de jî girêka hatî dayin tê vekirin. Êdî bûyera çîrokê ji aliyê xwendehatîye halîbûn. Nexwe nivîsandina çîrokê di azinê kevin de rêya (destpêk + raxistina bûyerê + girêk + vekirina girêkê + dawîyandin) de tê rêçikandin. Girêk li gora direjbûyina çîrokê ne bitenê li deverêkê tê danîn. Nivîskar li cihê pêwîst dîtî karî girêkên xwe deynî navbera bûyera çîrokê. Ew jî li gora hosteyîya nivîskar e.

Derî azinê kevin, di hunandina ger kurteçîrok ger jî roman de azinê nû (modren) heye. Bi vê azinê di çîrokê de dema buhurî û dema nûha bi hev re, de demekî de tê debirin (anlatmak). Sehwrî (düş) û bîrok (ani), axaftina di ber xwe de û axaftina dengîn bi hev re an de rex hev re tê di dehm de ji yekê tê buhurtin yan din.

Dîsa xwendeyên baldar xweş zanin ko di hunandina awayê (tür) roman de hêmana bingehîn (kes) e. Êdî ne bûyer, kes giring in. Bûyera an bûyerên romanê li derdora kes an kesên romanê digerin. Kes, bi gotineke din gernasê romanê ji bûyerêkê dibuhurî bûyerêke din û bi vî awayî di nav herka bûyerê de ber bi talîyê ve diçî. Bê goman her bûyer di cihekê û bi kesin din ra derdikevin ber gernasê romanê. Ew kes li gora bûyer û ciha derdikevin holê. Erkên (görev) xwe tene cih û winda dibin. Ew kes ta talîya romanê bi gernasê romanê bingehîn ra naçin. Kesên duymîn bi gernasê romanê ra ta deverêkê diçin û cihên xwe didine kesin din. Bi vê yekê gernasê romanê bingehîn ta talîya romanê li qayî gelek kes û bûyera dibî. Bi vî awayî jî di jî di romanê de em mefera naskirina gelek kesin dibin. Ev yek jî nişeyî me dikî ko di nivîsandina roman de rêya (kes + bûyer + cih) tê rêçikandin.

Nivîskar di romana xwe denikarî li

gora dilê xwe rûwê azmen vekirî, çixsayî an jî bi awrê tarî nişe bikî. Hege nişe bikî, ger ew jî girêdayî hoyina (neden) bi. Ev yek ji bonî nasandina kesê romanê jî wilo ye. Nivîskar nikarî kesê romanê li gora dilê xwe bidî nasandin. Ger kes li gora kirinên xwe bêt nasandin.

Kesê romanê bi du awayî tê nasandin:

1- Kes bi piranî bi daxwîyana xwe, axaftinê û bi tevgerên xwe tene nasandin.

Giranbehayîya romanekê bi piranî ji xwedibextbûyina (inanîrlılık) wê tê. Li gel vê ji rastederîya (gerçek) gerdûn (evren) wê yî damezrayî (kurulu) ku di romanê de hatî pêşkêşkirin tê. Ev jî girêdayî jîndarî, zindîtî û jî jîyana rasteder hêj rastekîya kesên romanê ye. Bi gotineke din, hege kesên romanê jîndar, jindî û jîyana wana ji jîyana rasteder hêj rasttirin bî, ew roman xwedibext e. Li gel vana, divê yî ko jîyaneke kesê romanê a li gora xwe, ji ber xwe hebî. Kesê romanê ger ne ew kes bin ko nivîsara enîya wana ji berê hati bî xêzkirin an nivîsandin. Nekin ko kesên romanê nivîsara ko li enîya wîna hatî bî nivîsandin bijî. Ew kes ger ne dilê (tutsak) nivîskarê romanê bin. Nebine navgîne derdan an li darkirin hin ramanan.

2- Kes ji aliyê jîyana xwe yî giyanî (ruhsal) tê nasandin.

Layî ko tê zanîn ev nasandin, ger di tevayîya romanê de bêt kirin. Bi qedana romanê ve ger gernasê romanê bi her aliyê xwe derkevî holê. Lê di warê nasandina ji aliyê jîyana wana yî giyanî de, rêyeke din tê rêçikandin. Bi vê rêyê jî dîla nivîskar runî dîr û dirêj çêla jîyana gernas a giyanî bikin, jîyana gernasê romanê bi rawşên civakî ra yek bikin. Wana bi vê rêyê jî ji nav kesên ko em her roj di derdora xwe de dibînin derdixin, dixine nav civakê. Wana bi civakê ra yek dikin, tene pêpelûka civakî. Dema ko kesê romanê gihaşte vê pêpelûkê, ji xwe ne pêwîst e ko nivîskar jîyana gernasê yî giyanî bidî nasandin.

Gihaştina gernasê romanê pêpelûka civakî ne bes e. Berî her tiştî, divê ko roman ji aliyê hunarîyê jî bigihêjî pêpelûka civakî. Seba vê jî, divê ko berhemên (eser) hunerî (sanat) ji aliyê civakê bêt hezkirin. Hezkirina civakê jî girêdayî hoyina ye. Dema ko civak mercên jîyana xwe yî giran û kambax, bûyerên ko hatin ber û dewran li serê wana gerand, tiştên bihîstî, bîranîn û hizirên (düşünce) xwe di berhemên hunarî de dît, hingî ew berhem di ber cavê civakê de berz (yüce) dibî û hez jê dikî. Berê vîna du mebestên (sebeb) hezkirina civakê din hene. Yek ji wana, awayê nivîandina wî berhemî ye. Berhem layî ko tê axaftina ger bêt nivîsandin. Mercê din jî danûstandina di navbera berhem û xwendeyê ye. Ger xwende nêzikayîya dilîni (duygu) bidî nivîskarî. Hingî civak bi destên berhemên hunerî wan bûyeran careke din dijî. Wilo lê te ko civak jîyana xwe yî xêzan û zehmetkêş ew bixwe bilêv bikî.

Hoyek ji nivîsandina roman û kurteçîrokan jî, gelek xwendin e. Bawerîya min ew e ko kesê gelek newênî, nikarî binivîsî. Rêya nivîsandinê di xwendinê de dibuhurî. Li gel tev vana, nivîskar li gel zanîna zanîna zîmanê gel, hizirên û jîyana gel, wêjeya gel ji aliyê nivîskar bêt nasîn û di nivîsarên xwe de wana bikar bîni. Ya giring zanîbûna gelek wûşa (kalime) ye. Nivîskarê roman an kurteçîrokan ji kêmayî divê ko deh hazar wûşeyên zîmanê xwe binasî û van wûşeya li gora rêzimana (gramer) zîmanê xwe wana bikar bîni.

★

Hesreta dil

Li cîhanê tîr geriyam,
dîtîm bajar û gund,
çîya, newal û derya,
derên paqîş û çeleng,
lê heku fersendê dibînim,
di kuraniya şevan de,
di quncikekî xaniyan de
xwe vedîşerim
û li ser mezrê digirîm,
dešta Sirûcê û Kobanê.

Ez li pîr mirovan rast hatim,
çê û xirab,
zana û nezan,
lê herdem, roj bi roj bêtir
bîra gelê xwe dikim.

Di civatên şên de rûniştîm,
li şûnên xweş û fireh,
lê bêhna titûna erzan
di odayên gundan de
tum û tum ber bi xwe dikişîne min.

Her şev ji bajarekî dîr
xwe li welêt digirîm
û ji ser derya gewre re difirim
bo xwe digihînim nav rezan,
nav zeviyên genim
û mîten zebeşan;
diçim warên hilweşiyayî,
diçim goristanên mezin,
diçim Kurdistan.

Dizanim welatê min li paş e,
bi gelş û diwartiyên bindestiyê,
bi dijmintiya nav gelê xwe,
lê xewna vegeerê naçe ji bîr
û agirê hestên di dil de
sal bi sal şentir û gurtir dibe.

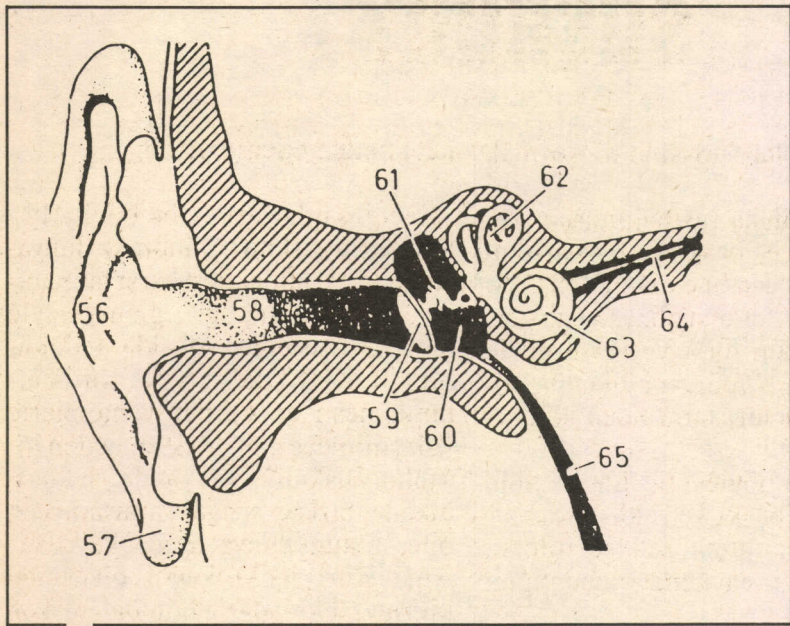
Dinihêrim li her du zaroyên xwe:
dilşa ne di welatê nû de,
li vir bûn û xwedî bûn
û ez bi xwe de girêdam;
ew jî bernadin.

Îşev cara yekem bû di jîyana wan de
ku hêstir dîtîn di çavên bavê xwe de.
Ew û dayika wan serên xwe kirin ber xwe
û bi keserên kûr çûn,
çûn odayekî din.
Me hemiyar baş dizanibû
tiştêk ne di cîh de ye
û ew tiştê ez bûm,
ezê ji gel û welatê xwe dîr.
Ne xweşbûna welatên din,
ne şahiya li xerîbiyê,
ne jî nêzikbûna me çaran,
tiştêk nikare vemirîne vî agirî.
Û bavê min tete bîra min:
Berî li bakur, li Soregê,
çav tîjî hêstir, digot,
ax li min welato, te çî li min kir!
Çîqa dixwazim vegeerim
li gel û welatê xwe;
kî dikare karekî bo min peyda ke,
çî dibê bila ew be,
di beşekî azad di welêt de,
bi nanezîkê be jî;
lo xeberê zû bigihînin,
dixwazim vegeerim li welêt
û bêhna titûna arzan tîxim bêvilên xwe,
guh bidim şora civata odan,
pîr û kalên me
û dengê listikên zarokan.

Şahîne B. Soreklî

Roman û Kurte- çîrok TORÎ

Anatomiya serê mirov II

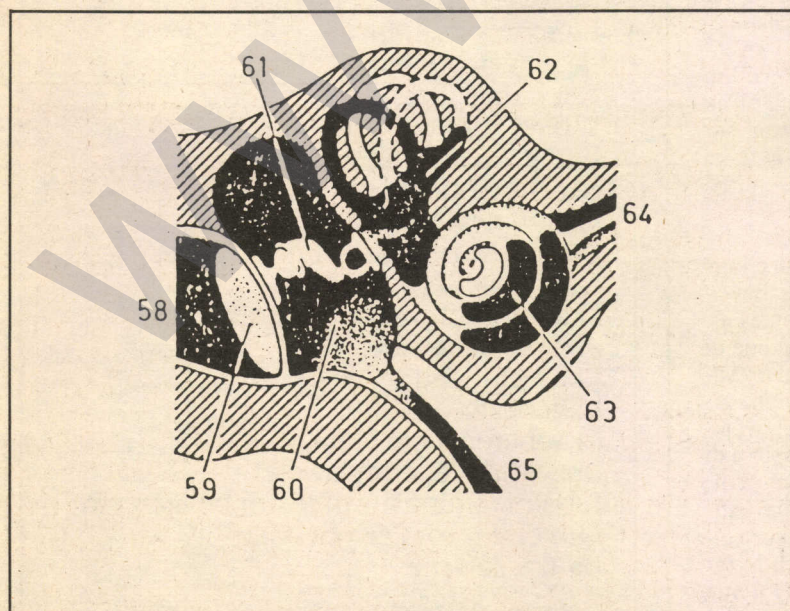

Raportor; Memo Yetkîn

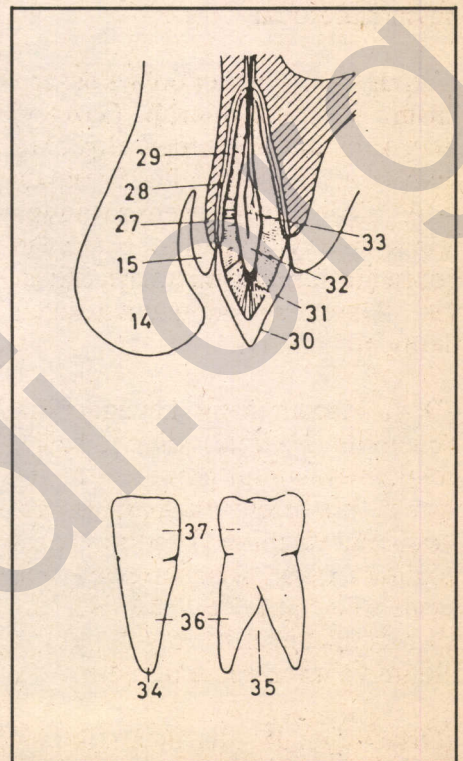
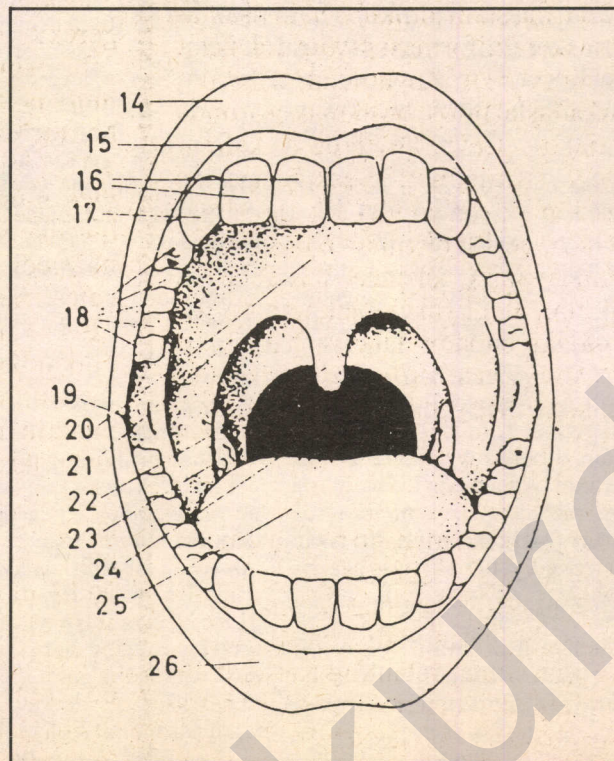
56-65 ORGANÊ BIHÎSTINÊ

Kurdî	Tirkî	Fransizî	Îngilizî
GUH	KULAK	OREILLE	EAR

56-58 guhê derva 56- kevçika guh 57- nermika guh gurçika guh 58- kerrika guh	diş kulak diş kulak kepçesi kulak memesi kulak yolu	oreille externe pavillon lobe conduit auditif	external ear auricle ear lobe external auditory canal
59-61 guhê navîn 59- perdeya guh	orta kulak kulak zarı	oreille moyenne tympen	middle ear tympanic membrane
60- valahiya guhê navîn 61- hestikên bihîstinê, çakûç, sindan, zengû	orta kulak boşluğu orta kulak kemikleri, çekiç, örs, üzengi	caisse du tympan osselets de l'oreille, marteau ètrier	tympanic cavity ossicles, hammer, anvil, stirrup
62-64 guhê hundirîn 62- labîrent 63- şeytanok 64- rehê bihîstinê 65- boriya Ostakî	iç kulak lebîrent salyangoz işitme siniri Ostaki borusu	oreille interne labyrinthe limaçon nerf auditif trompe d'Eustache	internal ear labyrinth cochlea auditory nerve Eustachian tube
çimika guh kaviya guh serçimika guh	.... sarmal	tragus anthélix hélix	tragus antherlix helix

DEV Û GEWRÎ

Kurdî	Tirkî	Fransizî	Îngilizî
14-37 Rev û Gewrî 14- lêva jorîn 15- pîdî	Ağız ve bağız üst dudak diş eti	Bouche et pharynx lèvre supérieure gencive	Mouth and throat upper lip gum

16-18 DIRAN an DIDAN	Diş	DENT	TEETH
16- diranên pêşîn, beşîk 17- diranên tûj, çîl 18- diranên kursî, diranên paşî	kesici dişler köpek dişleri azı dişleri	incisives canines molaires	incisors canine tooth molars
19- kujê lêvê 20- esmanê dev, panika dev kama dev 21- nermika esmanê dev 22- zimanê biçûk, zimanok 23- behîvok, aloç, gelale 24- gewrî, hefik 25- ziman 26- lêva jêrîn 27- çena jorîn	dudakların birleşme yeri damak yumuşak damak küçük dil bademcik boğaz dil alt dudak üst çene	commisurre des lèvres palais voile du palais luette amygdale pharynx langue lèvre inférieure mâchoire supérieure	labial commisure hard palate soft palate, velum uvula tonsil pharynx tongue lower lip upper jaw

28-37 DIRAN	Diş	DENT	TEETH
28- kîsikê diran 29- hesteyê diran 30- sedefa diran 31- aca diran 32- pûka diran 33- reh û damarên diran	dişkökü diş çimentosu emaye fildîşi kîsma iç/orta tabaka diş sinir ve damarları	coiffe de la racine cément email ivoire pulpe dentaire nefrs et vaisseaux sanguins	periodontal membrane dental cementum enamel dentine dental plup nerves and blood vessels
34- beşîk 35- diranê kursî 36- koka diran 37- taca diran kepîr kepîr girtin	kesici diş, ön diş azı diş diş kökü diş tacı kireç kireç tutmak	incisive molaire racine couronne tartre s'entarter	incisor molar root crown tartar to fur up

“Kürdistan boşalıyor!”

Kürdistan Press
Yayın Kurulu'na

Yaptığınız yayından dolayı başarılarınızın devamını dilerim. Gazeteyi ilk gördüğüm an hemen alıp okudum ve çok hoşuma gitti. Bizim de artık böyle bir gazetemiz olduğu için sevinçliyim. Sizlere başımdan geçen bir durumu anlatmaya çalışayım. Gerekirse kamuoyuna kadar iletmenizi isterim.

Ben, Mardin'in bir köyündenim. Senelerdir köyümü, ailemi, hasret çektiğim vatanımı göremedim. Bizim de bir özlem duyugumuz var. Köyümü, vatanımı özledim. Fakat köyümde rahat yaşamama müsaade etmiyorlar. Seneler önce fikir özgürlüğümü engellemek gibi haksızlıklara ve işkencelere uğradık.

Ortaokulun ilk yıllarından fikir bilincine vardım. Biz de diğer halklar gibi özgürce kültürümüzü, dilimizi geliştirmek istedik, üstümüzde bulunan haksızlıkları dile getirmeye çalıştık. Bu durumu yakınlarımıza, çevremize anlatmaya çalıştık. Fakat etrafımızdaki hain toprak ağaları ve etraflarına topladıkları hain uşakları ile fikir özgürlüğümüzü baltalamaya çalıştılar. Köyün % 90'ını bizim yanımızdaydı. Ağanın çevresi gittikçe daralıyordu. Bu takım, son lise dönemimizde bizimle çok uğraştı. Bu da yetmeyince faşist cunta askerleri (çevre karakolları) ile birlikte saldırmaya başladılar. Bu tür olaylardan ötürü okulu bırakmak zorunda kaldık. Faşist cuntanın askerleri sık sık köyümüze baskınlar düzenlemeye başladı. Köyümüz insanlarını yakalıyor işkence yaptılar. Faşist bir assubay, köy halkına hitaben, “Arkadaşlar komünistlik kimseye ekmek yedirmez” diye konuşmalar yapıyordu. Bunlara rağmen, köyümüz yılmadan bizlere karşı olan sempatisini sürdürdü.

Ama Kürt hain toprak ağaları, etraflarına satın aldıkları hain uşaklara asker üniforması giydirerek peşimize saldırdılar. Köyümüzü, ailemizi, arkadaşlarımızı bırakmak zorunda bıraktık. Çevre köylerde de kalmamızı istemediler. Baskın üzerine baskın düzenlediler. Bu da olmayanca, çeşitli oyunlara başvurdular. Ailelerimizi işkence tezgahlarına aldılar. Beni yakalamak için 65 yaşındaki babamı falakya yatırdılar. “Oğlunu bize teslim ettirmezsen seni öldürürüz” diyerek tehdit ettiler.

(...)

Köy halkına mensup 6 yaşından 80 yaşına kadar kişileri köy meydanında toplayarak işkence yaptılar. (...) Nedir bu insanlık dışı hakaretler?

Faşist cunta, vatanımızı ayaklar altına almak için her köye bölük bölük jandarmalar yerleştiriyor. Herkes huzursuz. İki kişi bir araya gelerek konuşamıyor. Aramızdaki örf-adet ilişkilerini parçalamak istiyorlar. O eski (civat - komık) toplantılarımız kalmadı. Köye bir mesafir geldiği zaman kimlik kontrolü yapıyorlar. Kürt halkını zorla göçe tabi tutuyorlar. Her taraf asker doldu. Halkımız ailece göç ediyor. Bunun önünü kesmek lazım. Kürdistan boşalıyor.

Nerede kaldı bu insan hakları? İnsan hakları için Kürdistan'a gelen görevliler görevlerini yapmıyorlar. Tüm sosyalist ülkeler ezilen halklara yardım etmelidir diyoruz. Hani nerede? Malesef herkes ekonomik ilişkilerin peşinde. Nerede o sosyalist ülkeler, başta SSCB? Niye ses çıkmıyor? Kürdistan'daki baskılar neden dünya kamuoyundan gizleniyor? Sosyalist ülkeler, Kürdistan'ı sömüren ülkelerle neden ilişkilerini sürdürüyorlar? Haksızlıklara neden göz yumuyorlar?

Suudi Arabistan
Amâd

Neden Kürdistan'a karşı insanlar suskun?

Suskun olan insanlara sormak gerek:

Bir eşine daha rastlanılmayan zulum, işkence, baskı ve barbarlığın her türlüsüne sahne olan KURDISTAN gibi bir ülkeyi dünyada göstermek mümkün mü? Ve varsa böyle bir ülke kaç sömürgeci ülkenin, sömürgeci güçleri tarafından sömürgeleştirilmiş?

Evet varsa böylesi bir ülke, ikibin yıldan beri baskı ve saldırılara maruz kalmış, zuluma, sefaletle itilmiş, bunlara rağmen kendi özbenliğini korumuş.

Evet varsa böylesi bir ülke, bu ülkede insanlar, insanlığın yüzkarası olan işkenceye, yılda kaç kez açlık ve ölüm orucuyla fiziki imhalarını göze alabilmiş.

Evet varsa böyle bir ülke, bu ülkede direnen insanlara karşı sömürgeci güçlerin, kimyevi zehirli gazları, bombaları bütün dünyanın gözü önünde, insanların neslini tüketmek için kullanıldığı.

Ve varsa böyle bir ülke, bu ülkenin insanları topraklarının bir parçasından diğer bir parçasına (Irak Kürdistanı'ndan - Türkiye Kürdistanı'na) iltica ederken, gebe anaların doğurduğu bebeler için, içinde nice insanların barındığı çadırlardan bezler kopararak kullandıkları ve kullanmak zorunda oldukları analar... Evet analar, o analar ki çocuklarını, sömürgecilerin zindanlarında, işkencelere karşı direnmelerini, dışarda, tek silahları olan açlık ve ölüm oruçlarıyla desteklerken, sömürgeci devletin işkenceci polisleri, bu anaların saçlarından tutup sokaklar ortasında süründürürken, böylesi bir ülkenin dünyada benzerini göstermenin mümkün olacağını zannetmiyorum.

Evet yukarıda belirtilenlerin nice si mevcut KURDISTAN da. Ama bunların bir kaçının mevcut olabileceği ülkeleri, göstermek mümkün. Fakat tümünün uygulanıldığı bir ül-

keyi henüz bilemiyorum.

Evet insanlar neden bu hunharlıklara karşı suskun? Günümüz dünyasında kedi, köpeklere karşı humaniter davranılmadığı gerekçesiyle binlerce insanlar sokaklara dökülürken, KURDISTAN'da, Kürt halkının nesli en barbar yöntemlerle yok edilmeye çalışılırken, neden insanlar suskun? Öte yanda, falanca ülkede birkaç insan yararlanırken bile, bütün dünya ayağa kalkıyor. Ama Kürt halkı kendi ülkesinde kimyevi bombalarla bombalanırken insanlar suskun ve habersiz durumda.

Suskun insanları burada suçlamak gibi bir anlam çıkarılmasın!! Çünkü bu konuda suçlu veya şimdye kadar aynı hataları tekrarlayan ve Kürt Halkının bağımsızlık mücadelesinde rol oynayan siyasi aksiyonların dış dünyayla olan ilgisizliklerinden dolayıdır. Bunlar, şimdye kadar birçok konuda olduğu gibi, bu konuda da kendilerini yenileyemediler.

Bu durumun Kürt halkını bağımsızlığa götüreceği tek kıstas olduğu anlaşılmasın. Çünkü Kürt halkının bağımsızlığı, Kürt halkının iç dinamiklerinde yatar. Fakat Kürt halkının sesini insanlara duyurmak önemsiz bir durum olmadığı da unutulmasın.

19.12.1988 • Bern • İsviçre

Şiar Xuzan

KURDISTAN PRESS'e

HABER GÖNDER

YAZI YAZ

KURDISTAN PRESS
rojnama hefteyî / haftalık gazete

Kurdi - Tirkî
Kürtçe - Türkçe
Rojnama Heftêyî • Haftalık Gazete
Hejmar - Sayı; 57 (3) • Hefte 3
19 Çile • Ocak 1989

Berpîrsiyarê Giştî
Genel yayın yönetmeni
Orhan KOTAN, 08 - 29 50 56
Berpîrsiyarê Alîgir
Yardımcı yönetmen
Çetin ÇEKO, 08 - 29 83 32
Adress; Box 7080, 17207 Sundbyberg
Büro; Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf; [46] 8-29 83 32
Telex; 131 42 ANK S
Telefax; 08-29 50 56
Bankgiro; 343-5559
Postgiro; 2 65 33-0

Çapxane • Baskı:
Tidnings Tryckarna på Åland AB

- Nivîsarên ku tèn şandin li xwedîyan venagerin
- Gönderilen yazılar iade edilmez
- Redaksiyon dikare nivîsarên ku ji rûpelên xwendavanan û Serbest Kürsî re tèn şandin, li gor düzêna rûpelan, kurttir bike.
- Serbest Kürsî ve Okuyucu Sayfası için gelen yazılar, özüne dokunulmadan sayfa düzenine göre redaksiyon tarafından kısaltılabilir
- Eger xwedîyên nivîsarên kurdi tiştekî taybetî nebêjin, redaksiyon dikare, li gor standardên zimanê kurdi, guhertinên pewist çêke

KURDISTAN PRESS
rojnama hefteyî / haftalık gazete

Kurdisk Turkish
Veckotidning
Nummer; 57 (3) • Vecka 3
19 Januari • Çile 1989

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08-295056
Redaktion sekreterare
Çetin ÇEKO, 08-298332

Postadress; Box 7080, 17207 Sundbyberg
Besökadress; Örsvängen 6C, Hallonbergen
Tlf; [46] 8 - 29 83 32
Telex; 131 42 ANK S
Telefax; 08 - 29 50 56
Bankgiro; 343 - 5559
Postgiro; 2 65 33 - 0
Tryckeri; Tidnings Tryckarna på Åland AB

ISSN 0283 - 4898

ABONE

3 Mehî • 3 Aylık 6 Mehî • 6 Aylık Salek • Yıllık
48 SEK-24 DM 96 SEK-48 DM 208 SEK-104 DM

Tarih / Dîrok.....

NAV / PAŞNAV
İSİM / SOYİSİM .....

NAVNÎŞAN
ADRES .....

WELAT / ÜLKE .....

Hûn dikarin heqê aboneti li ser hesaba GILALA AB Postgiro 26533-0 Stockholm razinin û sûretek jê ji Box 7080, 172 07 Sundbyberg-Sweden re bi qarta abone rêkin.

Abone ücretini GILALA AB PG; 26533-0 Stockholm kontosuna yatırarak, bir kopyasını Box 7080,172 07 Sundbyberg-Sweden adresine abone kartıyla birlikte postalayarak abone olunabilir.

Xelata Palme dan Koma Miletan

Xelata Olof Palmê isal dan Koma Miletan. Bo ku li gorya Komîta Palmê, Koma Miletan di sala 1988 an de gavê giran avêtiye û ji bo aşitiya dinê karekê giranbaha bi cih aniye.

Ji bo vê Xelatê Sekreterê giştî ya Koma Miletan Perez de Cuellar hat Stockholmê. Xelat bi destê jina Palme, Lisbet hat dayin. Bi baweriya Lisbet Palmê, Perez de Cuellar jiyana xwe daye, aşitiyê.

"*Cesareta Mezin Sebre*" Olof Palme gotibû. Koma Miletan vê gotinê ji xwe re kiriye şiar. Bi sebr û bi bihnekê fireh roj bi roj gava avêtiye û jiyana Palmê rast derxistiyê.

Di dayina xelatê de Serokwezîrê Swêd Ingvar Carlsson jî beşdar bû. Carlsson di peyva xwe de hinek gotin û ditinên Palmê anî ziman û waha got: "*Palmê di roja dawî de got ku, têkiliya di navbera herdu superan de çiqas diçe baş dibe. Cemedê di navbera wan de roj bi roj dihele. Tirs û bêbawerî ji holê wek mîja biharê hêdî hêdî radibe.*"

Ev gotinên Palmê ne, Carlsson got. Jiyan Palmê biheq derxist. Iro di navbera Iran-Iraqê aşitî

Lisbet Palme, Xelata Palme da Sekreterê Koma Miletan

Foto; Olle Seibold

destpêkiriye, mesala Namibya hal bûye, li Central Amerika pêşveçûnekê baş heye.

Beriya sala 1982 an, berê ku Perez de Cuellar bibe Sekreterê giştî, pirr keşan bi çavekê nebaş û dilekê şewitî li Koma Miletan mêze dikir. Perez bi xwe jî vê rewşê anibû zman. Bi baweriya wî, anarşîkî mezin di dinê de hikum dikir. Lê piştê hatina Perez ev rewş goriya ye, û qiymeta Koma Miletan zêde bûye. Êdî bûye rexistinekê birûmet.

Perez sekreterê pêncem e.

Perez gava xelata Palmê ji destê Lisbet girt waha got: "*Ev Xelat ne tenê min e. Ev Xelat ê hemû xebatkarên Koma Miletan e. Danûsitandina di navbera welatan de gavekê baş e. Lê ev hê destpêke. Ez bawer im di rojên pêş de ev rewş dikare baştir bibe. Ev tişt wezîfa me teva ye.*"

Perez de Cuellar dixwaze bi perê vê Xelatê fonêkê taybetî çêke. Ev fon ê burs bide ew kesên ciwan ku dixwazin ji bo aşitiyê bixebitin.

Palme Barış Ödülü BM Genel Sekreterliğine Verildi?

1988 yılı Palme Barış Ödülü Birleşmiş Milletler Genel sekreteri Perez de Cuellar'a verildi. Ödülün verilmiş gerekçesi olarak Birleşmiş Milletler'in "*Uluslararası sorunların çözümünde başarılı adımlar attığı ve barış yolunda büyük ilerlemeler kaydettiği*" gösterildi.

Ödülün verilme töreni Stockholm'de düzenlendi. Ödül Palme'nin eşi Lisbet Palme tarafından Genel Sekreter Perez de Cuellar'a sunuldu. L. Palme, ödülü sunarken, "*Birleşmiş Milletler, kendini işine adanmış Perez de Cuellar'ın liderliğinde dünya'ya umut vermiştir*" dedi.

Törende yapılan konuşmalarda Birleşmiş Milletler'in son yıllarda sabırlı, sessiz ve geleneksel diplomatik çalışmalarıyla, dünyanın en büyük uyumsuzluklarının çözümünde önemli ve merkezi bir rol oynadığı ve Palme'nin sabır en büyük cesarettir sözünün anlamına uygun bir uğraşı verdiği vurgulandı.

Yaptığı bir konuşmada İsveç Başbakanı Ingvar Carlsson, Palme'den alıntılar yaptı ve başarılarının ardındaki sabırlı çalışmalarına ve stratejiye dikkati çekti.

Başbakan İ. Carlsson şöyle konuştu; "*Palme yaşamının son gününde yaptığı bir açıklamada, süper güçler arasındaki donmuş ilişkilerin olumlu yönde değiştiğini, buzların erimeye başladığını söylemiş ve şunları eklemiştir: 'Uluslararası durum giderek aydınlanıyor, güvensizlik bir bahar sabahı sisi gibi geri çekiliyor, azalıyor. Bir yumuşama, bir gevşemenin gelecekte gündel olacağı kesindir.' demiştir. Evet Palme'nin*

sözleri böyledi, ömrünün son gününde. Ve biz bugün O'nun ne kadar haklı olduğunu görüyoruz."

Törende Birleşmiş Milletler'in olumlu çalışmalarına örnek olarak, Irak-Iran arasında ateşkes, Sovyetlerin Afganistan'dan geri çekilmesi, Santral Amerika'da ki barış girişimleri, Namibia anlaşmasının imzalanması gösterildi.

1982'de Perez de Cuellar iş başına gelmeden önce, pek çok kişi B.M'nin barış üzerindeki etkinliği konusunda umutlarını yitirmiş durumdaydı. Perez de Cuellar, o zaman yaptığı açıklamada uluslararası ilişkilerde tam bir anarşinin hakim olduğunu söylemişti. Birleşmiş Milletleri içine düştüğü bu güvensizlik durumundan kurtaran Perez de Cuellar, kuruluşun 5. Genel Sekreteridir.

Perez de Cuellar, ödülü alırken, bunu tüm Birleşmiş Milletler görevlilerinin adına aldığını ve çok duyulduğunu söyledi. Perez de Cuellar sözlerini şöyle sürdürdü: "*Uluslararası sorunlardaki bu yeni dönüşüm, çok rahatlatıcı bir şey. Fakat ben bunu bir başarı olarak görüyorum. Şimdi biz, Birleşmiş Milletler'in temellerini atanların kendilerine görev olarak üstlendikleri başlangıç çizgisindeyiz.*"

Ödülün karşılığı olan parayla, Genel Sekreter bir fon kurmayı düşünüyor. Bu fon, barış çalışmalarıyla ilgilenen öğrencilere ve tüm barışı yaratma yolunda uğraşanlara burs dağıtmayı amaçlayacak.

Feldt butça xwe eşkere kir

Beriya çend rojan Wezîrê Maliyê Feldt butça xwe eşkere kir. Li gorya butçê, deynê Swêd tûne û rewşa ekonomik pirr baş e. Ji sala 1960 an û vir de cara yekeme ku, hatina dewleta Swêd, ji deyna zêdetir e.

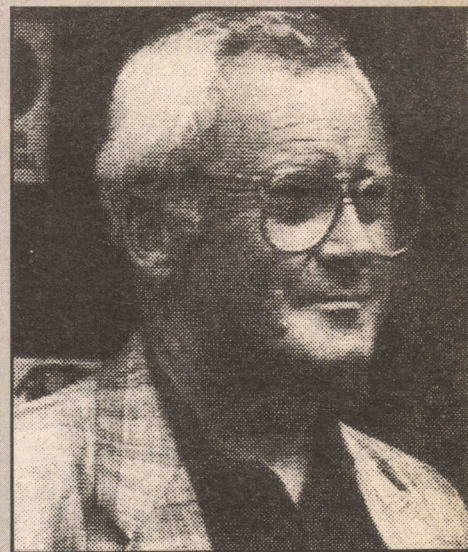
Çawa tê zanîn, heta sala 1982 an, deynê butça Swêd nêzê 85 milyar kron bû. Li gorya butça Feldt di destpêka 1990 an de wê butça Swêd, 423 milyar kron e û çûyin, yanî mesref, 310 milyar e. Ji aliyê din de di butçê de ji bo mesrefên din, ji bo mesrefên texminî 5 milyar hatiye veqetandin. Ji bo deynê faîza jî 58 milyar Kron xistine fonêkê taybetî. Di nav mesref û çûyina dewletê de, dîsa dayina deyna cîkî giran digre. Mesrefê duem jî ji bo teqewudan e. Ev mîkdar nêzê 56,4 milyar e. 30 milyar para dibistan û kulturê, 30 milyar para eskeriyê dikeve. 26 milyar jî bona mesrefê piyazê û 26 milyar jî ji bo xanî û alikariya kirê hatiye veqetandin.

Di butçê de 104 milyar Kron ji bo mesrefên sosyalê ye.

Li gorya Wezîrê Maliyê, Kjell Olof Feldt, sala pêşiya me wê ekonomiyê Swêdê waha bexwiyan: Maaşê karkeran jî % 7 wê zêde bibe. Paya enflasyonê wê % 5,5 be. Hejmara kesên bê iş û betal ê kêmîr bibe. Zêdebûna hatina millî ê jî % 2 be.

Çawa tê ditin rewşa ekonomiyê Swêdê çiqas diçe ber pêşveçûnê ve diçe. Ev tişt wisa dide xwuya kirin ku ê Swêd bikaribe li derveyê welat bikeve reqabetê û bazara xwe fireh bike.

Herçiqas butça Feldt ronî be jî, lê ev butça xwe jî rexnan nikaribû azad bike. Ji alikî de memurên dewletê dengê xwe bilind kirin û nerazîbûna xwe bi tewrekî pirr tûj anin zman. Bo ku nêzê nîv milyon memur qîma xwe bi zêde bûnekê jî % 5,5 naynin. Bo ku ev reqem û enflasyon wek hev in. A duem, teserufa li ser dibistan. Bo ku Feldt ji butça dibistanan 167 milyon kêr kiriye. Ev tişt bû sedemê protestoyên mezin. Bi hezaran xwendavanên Swêdî meşiyên û li dijî Feldt dengê xwe

Wezîrê Maliyê Kjell Olof Feldt

derxistin. Bi birûbaweriya wan, hikumeta Sosyal Demokratîtan sozê xwe yê berê neaniye çî. Çawa tê zanîn di dema hilbijartinê de Partiya Sosyal Demokrat soz dabû ku reformê mezin jî bo dibistanan bi kar bîne, pirtokên kevin bigohrine, qadroya mamostan zêde bike. Lê di butçê de ev daxwazên ha tûne ne. Partiyên ku xuruba wan di meclîsê de hene piştigiriya xwendevanan kirin û di meclîsê de li dijî butçê peyivîn.

Dîsa partiya keskan jî ditinên xwe anî ziman û butçê protesto kir. Bo ku di dema hilbijartinê de, sosyal demokratîtan sozdabûn ku wê jî bo paqîjiya tabiatê ê perekî bi taybetî bidin û wê ser ve tiştê bisekinin.

Lê çawa tê zanîn butçê hê qeubul nebûyê. Hinek gohartin de çêbe. □